

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXV. évfolyam

2014. április-május-június

544. szám

Borbás Károly, főszerkesztő emeritus: Hősök napjára

Száz évvel ezelőtt különböző hatalomra vágyó politikai nézetek sugallatára egy „joviális öreg úr”, Ferencz József a Monarchia uralkodó császára, hosszú töprengés után levelet küldött népéhez. „Mindent meggondoltam, mindent megfontoltam.” Ez történt 1914. július 28-án, és három nappal később az Osztrák-Magyar Monarchia megindítja az általános mozgósítást. Kibört az első világháború. Sokan úgy tudták és még ma is úgy emlegetik, hogy a Szarajevóban Ferenc Ferdinánd és felesége meggyilkolása volt a kiváltó oka a világháború kitörésének.

Igen, az is egyik indító oka volt. Az esemény hatására Bécsben és Budapesten fellángoltak a szerbellenes indulatok. A német vezérkari főnök azt tanácsolta, hogy most a legkedvezőbbek az erőviszonyok, mert egész Európa forrongásban van a gyarmatok, piacok és az érdekeltségrendszer újrafelosztása miatt. A tanácsot megfogadva jelszóvá vált: Most vagy soha!

A vezérkari főnökök a 20 milliós hadsereggel a gyors hadi sikerekben bíztak. A résztvevők meg voltak arról győződve, hogy gyors támadásokkal legyőzhetik az ellenfeleket, és fél év alatt véget érhet a háború. „Mire a levelek lehullanak, katonáink hazatérnek.”

Magyarországnak nem volt érdeke a háború, Gróf Tisza István, Magyarország miniszterelnöke, mindent megtett Magyarország hadba lépése a háború kitörése ellen. Tisza elítélte Szerbia bekebelezését, a német császárral szembe szállt, és a szerbekkel való különbeker mellett kardoskodott.

Amikor a mozgósítás megtörtént, 1914. júl. 31-én röviddel utána, sok ezer magyar katona virágos csákokkal, nótaszóval indult a harcmezőkre, hogy később egy szuronyroham kioltsa életét a hazáért. Akkor még nem tudták ezek a katonák, mit jelent sáros lövészárokból aludni, sziklákba barlangokat, lövészárkot ásni, ágyútűz közben. Aki azt a parancsot kapta, hogy „Szurony fel, rohamra!”, az gyakorlatilag halottnak számított.

Az I. világháborúban Európa minden állama harcban állt. A Monarchia keretein belül különböző harctereken kellett helyt állnunk, csatát nyernünk. Az első összeütközés augusztus 12-én Szerbia ellen indult, harcoltunk Galíciában az oroszok, Doberdónál, Isonzónál, Piavénél olaszok, Erdélyben a románok ellen. A veszteségről még ma sincsenek pontos számok, beomlott vagy eltűnt temető, egy-egy emlékmű hirdeti halálukat. Doberdó, a magyar Golgota. A remény és a halál temploma. A pergőtűzben szétszakadt testek és lelkek végső nyughelye. *(folytatás a 3. oldalon)*

**Hadak Útján Bajtársi Híradó
A Magyar Harcosok Bajtársi
Közösségének tájékoztatója
World Federation of Hungarian
Veterans
Official Review, Quarterly Periodical**

Megjelenik negyedévenként, március, június,
szeptember és december hónapokban.
ISSN 0847-2599

Kiadó/Publisher: Simonyi László, Chicago,
MHBK központi vezető
Főszerkesztő/Editor: Dr. Tóth Gergely
Nyomda/Printing: Weller Publishing,
Toronto

A szerkesztő levelezési és emailcíme:
Hadak Útján, Dr. Tóth Gergely
P.O.Box 982740
Park City, UT 84098, USA
Email: hadakutjan@yahoo.com

Címváltozások bejelentése, előfizetési
cskek, hozzájárulások:

1. Kanadából, Ausztráliából, Nagy-
Britanniából kérjük az alábbi címre:

Hungarian Veterans
Charles Borbás
412 - 186 Stephen Dr.
Toronto, Ont. M8Y 3N6

2. Minden előfizető, ill. MHBK Főcsoport és
csoport Európából, USA-ból, Dél-
Amerikából előfizetési díját ill. Zrínyi Alap
járadékát kérjük erre a címre állítsa ki és
postázza USA dollárban:

MHBK Treasurer
10616 Wakefield St., Westchester, IL 60154,
USA

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem
őrzünk meg és nem küldünk vissza. A
szükséges javítás és a rövidítés jogát
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –
a szerző és lapunk megnevezésével – más
újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:
Március, június, szeptember ill.
december 1.

Az időről-időre fellépő helyhiány
kapcsán megértésüket kérjük,
amennyiben lehet, a beküldött anyagot
a következő számokban közöljük.

A tartalomról:

-Köszönetnyilvánítások, köszöntések
-Az emigrációs csoportok hírei
-v. Bősze József: A Hősök Napja története
-A Ludovika újjászületése
-Magyarországi események és megemlékezések
-Halálhírek, méltatások
-Rövid hírek, levelek, események

(folytatás az 1. oldalról) November 1-én Linder Béla, az akkori hadügyminiszter elrendeli a magyar csapatok azonnali fegyverletételét, és kijelenti hírhedtté vált mondatát: "Nem kell hadsereg többé! Nem akarok katonát látni!" November 3-án aláírják a padovai fegyverszünetet. Az I. világháború 1918. november 11-én fejeződött be. Több mint 15 millió ember vesztette életét.

Hősök Napján azokra a magyar katonákra emlékezünk, akik a két világháborúban parancsteljesítés közben életüket adták a Hazáért, s mindazokra, akik a háború következményeként politikai áldozatokká váltak.

Emléketeket megőrizzuk, békés álmotok fölött őrködjön a Magyarok Istene!

Beszámoló Melbourne-ből a március 15.-ei megemlékezésekről

Március 16-án a megemlékezés de. 10 órakor a Carlton-i temetőben lévő magyar hősi emlékműnél kezdődött, ahol szép számú résztvevő jelenlétében Nt. Dézsi Csaba rövid áhítat keretében emlékezett meg az 1848-49-es szabadságharcunk hőseiről, mártírjairól.

Az ima után Sikó Anna nagykövet asszony, valamint a North Fitzroy-i Magyar Református Egyház gyülekezetének küldöttei s az ottani egyesületek képviselői elhelyezték a kegyelet és hála koszorúit.

Ezt követően ünnepi istentisztelet keretében a magyar református templomban Nt. Dézsi prédikációjában méltatta 48 eszmeiségét, majd "elküldte" az otthon élő és a világban szétszórt magyarsághoz a Szabadság üzenetét. Majd Petőfi Sándor harcra buzdító versét hallhattuk Toldi Bianka nagyszerű előadásában.

Az istentiszteletet ebéd követte a templom melletti Bocskai nagyteremben, ahol Sikó nagykövet asszony szívhez szóló beszédében felszólított mindenkit az összetartásra és egymás segítésére.

Délután 15 órai kezdettel a Melbourne-i Magyar Központ rendezésében is megemlékeztünk szabadságharcunkról. Bakos János, a Magyar Központ egyik igazgatója nyitotta meg a műsort a Központ emlékparkjában, a hősi emlékműnél. Nt. Dézsi ígehirdetését hallottuk, melynek befejező mondata: "Ha Isten velünk, ki ellenünk?" volt. Ezután Laczkó atya áldása hangzott el. Ezt követően Sikó Anna nagykövet, Bakonyi Péter vezető konzul, Világos István tb. konzul az Emlékmű előtt elsőnek hajtottak fejet s helyezték el a kegyelet virágait. Majd egyének és egyesületek koszorúztak: a Vitézi Rend, a Victoriai Magyar Tanács, a Magyar Irodalmi- és Kultúrtörténeti Társaság, a Délvidéki Demokratikus Magyarok Szövetsége, a Nunawadingi Idős Magyarok Klubja, az Árpád Otthon, az Erdélyi Szövetség, a Fonó Néptánc Együttes, a Gyöngyösbokréta Néptánc Együttes, a Melbournei Magyar TV, a Magyarok Világszövetsége, az 54-es és 63-as Cserkészcapatok, Percel (Dévidék) közvetlen leszármazottai nevében Barna Szilárd, a Szent László Lovagrend, és a Melbourne-i Magyar Központ.

A koszorúzás befejezése után az állampolgársági eskü letételét az Emlékműnél tervezték megejteni, ám az idő esőre fordulása miatt ezt bent, a Központ klubhelyiségében tartották meg. Sikó nagykövet üdvözölte a megjelenteket, majd a következőket mondta: 17.000 km-re a Kárpát Medencétől, a Dél Keresztje alatt a Vantirna-i Magyar Ház a legnagyobb és legmelegebb tűz itt Ausztráliában. Elmondta, hogy a szétszórtság igazságtalanságát próbálja a mai kormány helyrehozni. Magyarország és a magyar nép iránti kötelezettséget vállal az, aki esküt tesz. Az állampolgári joggal kötelesség is jár és ezt a mai napon itt 25 személy vállalta. A nagykövet felkérésére a 25 fő állva ünnepélyes esküt tett, melynek utolsó mondata "Isten engem úgy segítjen!" volt. "Isten hozta Önöket!" - hangzott el, miután az új állampolgárok átvették okmányaikat. Az ünnepélyes eskütétel a magyar himnusszal ért véget.

A megemlékezés második részét színvonalas emlékműsor töltötte ki a cserkészek részvételével. A megemlékezés Nemzeti Fohászkunkkal ért véget.

Minden dicséretet megérdemel Kovássy Éva és Kovássy István (anya és fia) cserkészvezetők a cserkészcapatokkal együtt.

A hősi emlékműveknél mindkét megemlékezésen Dankó Ferenc, a Horthy Miklós Társaság Ausztráliai Tagozata elnöke állt díszőrséget édesapja m. kir. határvasár szászadosi egyenruhájában.

Bajtársi üdvözléssel: Dankó Ferenc

Két rövid jelentés Chicagóból, Simonyi László kp. vezetőtől

-Az MHBK chicagói főcsoportja a többi ottani magyar egyesületekkel együtt emlékezett meg 1848-ról ez év március 16-án a Szt. István templom Mindszenty termében, az MHBK háznagyának, özv. Katona Marikának vezetésével tartott előadáson.

-A chicagói főcsoport április 6-án tartotta meg szokásos *Tavaszi matinét*jét, amin a hallgatóság az Egri csillagok c. legendás filmet élvezhette, hölgytagjaink süteményadományával egyetemben.

Tokay László szk. m. kir. páncélos hadnagy/nyá. pc. alezredes, a Chicagói MHBK főcsoportja egyik alapítója, későbbi USA főcsoportvezető jelentette, hogy a helyi magyar közösségnek címezve idén is már hagyományos március 15-i üdvözlőt kapott Maria Pappastól, a chicagói városi önkormányzat "Cook County Treasurer"-jétől. A volt főcsoportvezető úrnak köszönjük a magyarság és a város kapcsolatának ápolásáért végzett munkáját.

MHBK-látogatás Ausztráliában (Beküldte Borbás Károly főszerkesztő emeritus)

A képen Zéman Mária, a torontói MHBK csoport tagja látható, amint ausztráliai látogatása alkalmából átadja Goór Györgynek, az ausztráliai Sydney-i főcsoport vezetőjének a Hadak Útján jelképes ajándékát, egy emblémás bögrét és egy tollat, a bajtársi összetartozás jeléül.

Dobozy István főcsoportvezetőtől kaptuk az MHBK Délausztráliai „Zákó András” Főcsoport 2014 márciusi ill. május-júniusi Bajtársi Értesítőjét (XXXXIV. évf.), melyből részleteket közlünk:

“Vasárnap, március 16-án a márciusi ifjakra és az 1848-49-es szabadságharcra emlékeztünk az Adelaide-i Magyar Klubban. A rendezvény műsorát a Délausztráliai Magyar Egyesületek Szövetsége (DAMESZ) állította össze az alelnök, Wetherell Ildikó bajtársnőnk szervezésében, amihez gratulálunk.

Bajtársi jókívánságainkat küldjük Kelemen Gyula márc. 5-i, v. Flook Gusztáv és v. Lakatos Kálmán márc. 16-i születésnapjuk alkalmából. Wetherellné Szent Ivány Ildikó márc. 10-i névnapjához jó egészséget és sok örömet kívánunk.

Dr. Kalotay Eszter újból elhozta közénk Bőjte Csaba ferences rendi szerzetest egy napi látogatásra Adelaide-be, május 4-én. Először 2009 március 15-én volt szerencsénk találkozni Csaba testvérrel, amikor a Regnum Mariánus termében egy kellemes délutánt töltöttünk Vele és hallhattuk beszámolóját gyermekmentő munkájáról. Az akkori gyűjtés eredménye 5 ezer dolláron felülre emelkedett, ami nagyban elhunyt Herendi János bajtársunk érdeme volt.”

Bajtársi Értesítőjük május-júniusi száma pedig Hősök napi és Trianoni megemlékezésükről is beszámolt, melyet június 1-én tartottak. Az ebéd a Magyar Klubban volt, majd Hősök napi és Trianoni megemlékezés következett az MHBK rendezésében. Ebben az évben is a jelenlévők egy-egy szál virágot helyeztek a hősi emlékműre, tiszteletadásképpen hőseinknek.

2014-es Hungária Gála Bál Calgaryban

Báli időszak, a tavasz kezdete. Így indult útjára a Hungária Gála Bál ebben az évben is, melynek megrendezésére a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége égisze alatt kerül sor minden évben. Immár az 58. ilyen alkalom volt ez, amikor pompával, egyedi eleganciával tudtak az elsőbálos-debütánsok-bemutatkozni a helybéli magyar és kanadai közösségnek, üzletembereknek, előljárokknak és politikusoknak. Alison Redford, Alberta kormánya akkori miniszterelnöke üdvözlétét és jókívánságait küldte a február 22-i levelében a szervezőknek. A meghívott kormányképviselők közül személyesen résztvett mint főasztali vendég : a tiszteletreméltó Ric McIvor , az infrastruktúra/közléshálózati hálózat Albertaini minisztere, Calgary polgármestere Naheed Nenshi, A Katonai Múzeum vezető igazgatója Neil MacLaine alezredes , Kevin Harrison főfelügyelő a dél Albertaini RCMP (Kanadai Királyi Lovas Csendőrség) parancsnoka, valamint Richard Hinse, a helybéli rendőrség főfelügyelője. A díszvendégeket egy pezsgős fogadással egybekötött rövid magyar néptáncbemutatóval lepték meg a szervezők, melyet a zászlófelvonulás és a botosok ceremóniája követett.

A hivatalos bálnyitó előtt a magyar és kanadai himnusz hangzott fel, melyet az ünnepélyes megnyitás és a díszvendégek (a kanadai kormány képviselői és a diplomáciai testület tagjai) bemutatása követett.

Elnöki köszöntőt Várvi József, az MHBK vezetője mondott, melyben kifejezte abbéli reményét, hogy e szép magyar örökség, a történelem és hagyomány ünneplésére a jövőben is sok éven keresztül sor kerül majd. Hisz ez a páratlanul megrendezett esemény módot ad arra, hogy a nem-magyar kanadaiaknak bemutassuk a magyar közösséget, és arra is, hogy a nem-magyar vendégeink velünk ünnepeljék magyar kulturális értékeinket, örökségünket, hagyományainkat. Az alkalmat megragadva Várvi József pár szóban méltatta a Vadróza táncsoportot, mely ez alkalommal ünnepelte 40. évfordulóját és gratulált a táncsoport eddigi teljesítményéhez. Befejezésre köszönetet mondott a főrendezőknél a kiváló munkájukért, mellyel lehetővé tették az 58. Hungária Gála Bál sikeres megrendezését.

Az asztali áldást Nt. Bocskorás Bertalan mondta el, melyet négyfogásos finom vacsora követett. A vendégek szórakoztatására háttéri zene szolgált a vacsora alatt.

Utána a Palotás következett. Ezt a táncot díszmagyarba ill. bocskaiba öltözött 20 fiatal pár adott elő a vendégsereg örömeire. Az elragadtatást tükrözte a hatalmas vastaps, amivel a vendégek megajándékozták a Palotás táncosait, valamint Biró György és Magdi táncitanárokat, akik évről-évre törekednek, hogy ez a szép hagyományörző, nagy népszerűségnek örvendő tánc elkápráztató legyen mindenki számára.

A következő félóránban, a hangulatot csendesítve a díszvendégek üdvözlétei hangzottak el, melyben kivétel nélkül minden kanadai kormányképviselő dicsérte és köszönetet mondott az MHBK-nak e szép élményt megszervezéséért. Kiemelték azt a tényt, hogy az albertaini, illetve a kanadai társadalom egy mozaik, különböző nemzetekből összetett demokratikus társadalom, melynek az a hivatása, hogy mindenki egyenlő értékű ember legyen, megtartva a magával hozott hagyományait, őseitől átvett szokásait. Ezért külön dicsérettel méltatták az MHBK szervezetnek e téren tanúsított elkötelezettségét.

A főasztali vendégek barátságos üdvözlétei után a bál fénypontja, az elsőbálozók bemutatása következett. A debütáns bálloknak több évszázados múltja van, amikor az édesapák bemutatták leányaikat a társaságnak, a közösségnek, amelyben éltek. A Hungária Gála Bál is ezt a célt szolgálja, a család részvételét hangsúlyozza, és felejtethetetlen élménnyel ajándékozza meg a szülőket, nagyszülőket és a társasági életbe hivatalosan belépő leányokat. Az elsőbálozót az édesapa vagy más kíséző ünnepélyesen bekíséri és bemutatja az erre a szerepre felkészült díszvendégnek. Ebben az évben 12 pár debütáns állt a közönség elé, hogy Johann Strauss zenéjére az Angyalí Erika és Várvi László által koreografált, hónapokon keresztül tanult keringőt bemutassák. A vendégsereg őket is vastappsal ajándékozta meg.

Kilenc órakor az 58. Hungária Gála Bál ünnepélyes megnyitása után a hegyes orrú cipők tulajdonosai és partnereik vették át a táncparkettet. A zenekar, minden zenei igényt kielégítő muzsikájára hajnalig tartó táncmulatságban fejeződött be a 2014-es Hungária Gála Bál, melyen ebben az évben 200 személy vett részt. A rendező bizottságot és önkéntes honfitársainkat egy szívből jövő köszönet illeti meg azért a munkáért s odaadásért, mellyel e felejtethetetlen élményt adó alkalomra tennivalójukat végezték. Köszönjük!

Kozma-Grimm Mária, D.I.D.; beküldte Magas Dóra, Calgary M.H.B.K. vez. tag.

Felhívás, kérés régi lapszámokkal és MHBK-anyagokkal kapcsolatban

Kedves Olvasóink, kedves Bajtársak,

arra kérjük Magukat, hogy ha vannak olyan régi **MHBK Bajtársi Tájékoztatóik** (ez Karintiában indult 1948. nov. 1-től) és régi **Hadak Útján** számaik (ami kb. 1950-től jelent meg), melyre már nincs szükségük, legyenek szívesek elküldeni szerkesztőségünk postafiók-címére, hogy archívumunkban tovább őrizhessük őket az utókor számára. Ha nagyobb tételről van szó, a postaköltséget utólag szívesen megtérítjük. Emellett régi, az MHBK-ra, a Vitézi Rendre és egyéb emigrációs rendekre és szervezetekre vonatkozó, már nem kellő anyagok, iratok, feljegyzések is érdekelnek.

Köszönettel, a szerkesztő

Köszöntjük v. Detre Gyulát 96. születésnapján

Nemrég több emailt kaptunk egyik legidősebb bajtársunktól, v. Detre Gyula szkv. m. kir. főhadnagytól Monteálból, köztük az MHBK kanadai megalakulásáról és működéséről szóló doumentum-értékű leírásokkal. Gyula bátyánk 1918. március 19.-én született Monostorszegen, Bács-Bodrog vm.-ben. Sok más kitüntetés mellett 1944-ben kiérdemelte a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét. 1945. április 6-tól 30-ig Mattsee-ben teljesített szolgálatot. A Szentkorona és a koronázási jelvényeket tartalmazó páncélláda akkor egy ideig egy öreg Hangya teherautón, egy ponyva alatt volt elrejtve. Ennek a teherautónak őrzését látták el anélkül, hogy tudták volna, hogy mit őriznek. 1949 nyarán került a kellerbergi (Ausztria) táborból családjával menekülteként Kanadába, alapító tagja majd csoportvezetője a montreáli csoportnak, húsz éven át kanadai MHBK főcsoportvezető. A Történelmi Vitézi Rend tb. kanadai törzskapitánya, a Montreáli Magyar Egyházak és Egyesületek nagybizottsága titkára és vigalmi elnöke több alkalommal 1950 és 1979 között, az ottani cserkészlet és az 56-os menekültek támogatója, és Mindszenty hercegprímás 1974-es montreáli látogatását előkészítő testület tagja. Tb. tagjává választotta a hazai Magyar Justitia Bizottság is. 2012-ben részt vett Budapesten Ludovikás hadnaggyá avatása 70. évfordulójára rendezett ünnepségen. Regényes, küzdelmes életét megírta a *Történelem közléről* c. kötetben, mely többek között kapható Budapesten a Püski Kiadónál is.

Külön köszönjük az általa emailen küldött tekintélyes történelmi dokumentációs anyagot (93 éves korában tanulta meg a számítógépet kezelni!), többek között a katonai emigráció történetéről, az MHBK hőskoráról, a Vitézi Rend emigrációbeli működéséről, Tollas Tiborról ps a Nemzetőrrel, Horthy kormányzó úrral kapcsolatos emlékeiről és az antikommunista ellenállásról is. Ezekből a jövőben közlünk majd részleteket.

Borbás Erzsébet: Hősök Napja Torontóban

A Magyar Harcosok Bajtársi Közössége torontói csoportja 2014. május 25-én tartotta meg emlékező ünnepségét a Szt. Erzsébet Egyházközség nagytermében. A szép számú résztvevővel 1.30-kor kezdődött meg az ünnepség. A két Himnusz közös éneklése után Ft. Rigó Jenő plébános mint házigazda üdvözölte a megjelenteket. Borbás Károly, a torontói MHBK csoport vezetője meleg szavakkal köszöntötte az ünneplőket. A műsort

Borbás Erzsébet vezette. Elmondta, hogy még köztünk élnek a II. világháború csataterét megjáró katonák, akikkel együtt emlékezünk a Hazáért meghalt hős bajtársaikra. Most, miután 100 évvel ezelőtt tört ki az I. világháború, műsorunkkal azokra az időkre is emlékezünk. A műsorban elsőként a Szt. Erzsébet magyar iskola kis diákja, Bán Laci hévvel szavalta el „A kis levante” című, ismeretlen költőtől származó verset. Előzőleg elmondta, hogy ő tudja, kik is voltak régen azok a levanték. „Hazaszerető fiatalok, akikből majd

bátor katonák lesznek.” - ezt édesanyjától hallotta. Őt követte Kovács Anett, aki „Anyai szív” c. versével lepte meg a hallgatóságot. Hertelendy József v. Somogyváry Gyula életét ismertette, az I. világháborús regények és közismert versek íróját, írói nevén Gyula Deákot. Majd következett a cserkészruhába öltözött Kacsó Erika, nagy sikert aratott átéléssel előadott „Amikor megkondul az estharang” c. Mécs János versével. A műsorvezető megkérdezte, hogy „mi késztet téged arra, hogy ilyen lelkesen szavalsz, részt veszel minden nemzeti ünnepünkön, ahol szavalatoddal örvendzetsz minket. „Erdélyből származom és szeretem a Hazámat,” - volt a válasz.

A szavalat után a hagyományunkhoz híven a kiosztott dalszövegekből régi I. világháborús katonadalokat zengett vigan a közönség. Zongorán kísért Juhász Sándor.

Gaál Csaba ezután az I. világháború furcsa karácsonyáról olvasott föl. Majd egy nemrégien lezajlott repülőstálalkozóról beszélt, ahol a II. világháború egymással szembenálló pilótái már nem voltak ellenségek, így együtt emlékeztek a háborús évekre.

Ezután a műsorvezető bemutatta a magyar közösségben sokoldalú munkájáról ismert Borbás Károlyt, az ünnepség szónokát. Károly elmondta, hogy mondanivalóját felesége gépelte le, amit megromlott látása miatt nem tud felolvasni. Ezért megkérte Török László bajtársát, hogy az I.

világháborút összefoglaló megemlékező beszédét olvassa föl. László hatásosan érzékeltette a leírtakat. A beszéd utolsó sorát a résztvevőkkel közösen mondták el: „Emléketeket megőrizzük, békés álmotok fölött őrködjön a Magyarok Istene!”

Az ünnepséget közös imával és a Székely Himnusz énekével fejeztük be.

Köszönetet mondunk a Szt. Erzsébet Egyházközségnek, hogy befogadott, a szereplőknek, valamint Fodor Sándornak és Irénkének, Juhász Sándornak, a MAG TV stábjának és Gáspár Gyulának

közreműködésükért, a Magyar Ház vezetőségének, és minden résztvevőnek és előadónak.

S egy másik visszaemlékezés Torontóból ugyanezzel az eseménnyel kapcsolatban:

Kedves Gergő! Május 25.-én tartottuk Torontóban a “Hősök Napját” szentmise után a magyar katolikus templom halljában. Az asztalunkhoz hoztak három Hadak Útját, az MHBK ajándék példányait. Lapjain fedeztem fel a beküldött “1956 októbere Dunaföldváron” c. cikkemet, aminek nagyon megörültem, hogy nem lett elfeledve!

A II. világháború alatt még csak középiskolás voltam, de Székesfehérváron megkóstoltam, mi a földi pokol, mikor az angol-amerikai gépek szőnyegbombázást hajtottak végre a közeli vasútállomás és reptér ellen!

Óvóhelyen éltük túl a többszörös légitámadást, akkor éreztem életemben először, mi a földrengés és a bombák robbanása. Égett házak füstje űzött ki az óvóhelyről, hátrahagyva a nők sikoltását és imádkozó könyörgését...

Másnap édesapám jött értem zokogva autóval, mivel nem hitte, hogy még életben talál a szörnyű bombázás után... De ezzel még nem értek véget a háború szörnyűségei életemben, mert a dunaföldvári hídfőnél a híd felrobbantása után ágyúzással készítették elő az átkelést, nekünk pedig

ki kellett menekülnünk a szőlőhegyre a gyakori aknázás miatt.

A támadó csapatok nem Dunaföldváron keltek át, hanem Baján, majd lassan közeledett a front. A német és magyar csapatok elvonulása után jöttek a részeg ruszki járőrök és “nyimetszki és vinot” kerestek, de elvitték a padláson elrejtett kerékpáromat is. Drága édesapámmal már előre elástuk a hordókat, mert tudtunk a részeg orosz katonák szörnyűségeiről. Mivel nem találtak bort, az egyik orosz engem, 14 éves gyereket kapott elő, a falhoz nyomott, géppisztolyát a fejemhez nyomta, s “Vino kaputt!” – ordította.

Édesapám térdre rogyott és sírva könyörgött életemért. E jelenet még a részeg fiatal katonát is meghatotta, talán testvére, rokonára gondolt, majd eleresztett s káromkodva továbbmentek. Ezen szörnyű jelenet még 85 éves koromban is élénken él emlékezetemben!

Mivel a Hadak Útján az egyetlen még működő ilyen jellegű tájékoztató, nem akarom, hogy megszűnjön, ezért ötven dollárt küldtem a pénztáros címére.

Hazafias üdvözléssel és öleléssel, Horváth Lajos
56-os szabadságharcos

A **Schaffer Frigyes szerkesztő** által ismét elküldött **Perthi Magyar Hírek** köszönettel vett legújabb számában olvastuk, hogy hogyan ünnepelték a Nemzeti Összetartozás Napját és a **Hősök Napját Nyugat-Ausztráliában**. Ahogy a lap írja:

“Az Országgyűlés 2010. május 31-i határozata alapján ‘a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek, melynek államhatárok feletti összetartozása valóság, s egyúttal a magyarok személyes és közösségi önazonosságának meghatározó eleme’.

Ezt a június 4.-re eső nemzeti emléknapot és Hőseinket ünnepeljük vasárnap, június 1-én a Perthi Magyar Ház kertjében álló Hősi Emlékmű előtt.”

A Központi Vezető üzenete

Kedves Bajtársak, Bajtársnők!

Hetven évvel ezelőtt, 1944 áprilisában történt Magyarország, s annak fővárosának és aztán többi városainak első bombázása az amerikai és angol légierők száz és száz nehéz, négymotoros repülői által. Attól kezdve szinte naponta jöttek a légitámadások, rombolva Hazánkat, ezrével ölve népünket. Megtanultuk félni a szőnyegbombázások új borzalmait, s remegve ülni órákhosszat az óvóhelyek felsötét, rengő, remegő mélységében. Ma is emlékszem a rádiójelzésekre, amik a szirénák sikoltásait megelőzték: “Achtung! Achtung! Krokodil grosse, kommen Narcisse!”, többször ismételve....

Ez volt akkor a mi húsvéti kálváriánk, ami aztán a krisztusi Nagypéntek után *nem hozott nekünk Feltámadást...* Hozott helyette háborúvesztést, országbukást, szenvedést, és sokunknak a menekülés félelmét. Évekig láthattuk, hogy a szövetséges hatalmak nem felszabadulást, hanem a földi pokol borzalmait hozták Hazánkra. Kelet-Európát Teheránban, Yaltában s Potsdamban odaajándékozták egy újfajta Tatárjáráshoz, ami aztán négy és fél évtizedig tartott. Alkotmányunkat felváltották egy olyan alkotmánnyal, amelyet Moszkvában tákoltak össze s amely nem volt, nem is lehetett, magyar.

Még az 1989-90-es felszabadulás sem hozta meg az elmaradt Feltámadást. Az csak egy olyan félszabadság lett, amelyben az új vezetők egy része csak pártnévet cserélt, s Hazánkat gazdaságilag új gyarmatosítók kezére szándékozta játszani, egyéni meggazdagodásért. Mint nejem mondta nekem, sok új vezető „Recycled Communist” lett (átvedlett kommunista). Hosszas vajúdás, majdnem gazdasági csőd után végre magyarrá változott a vezetés. Új Alkotmányunk nagyban visszaállította az igaz Isten- és hazafelfogást, a keresztényi értékek megbecsülését, s megkezdte a gazdasági megújulást.

Vége, hetven év után lett egy Magyarország, ami meghozhatja a Nemzet igazi Feltámadását, amire sok magyar millió, otthon és a világ minden részén, büszke lehet, s amiért imádkozhat a Magyarok Istenéhez abban a reményben, hogy mostantól kezdve így lesz s így is marad.

Bajtársi üdvözléssel, Simonyi László, Chicago

Csutoros Hunor: Katonabarátok díszebédje Melbourne-ben

Minden év májusban Horthy Miklós otrantói diadalának évfordulójához legközelebbi hétvégén, a **Horthy Miklós Társaság Ausztráliai Tagozata rendezésében** kerül sor erre a rendezvényre, amikor **megemlékezünk v. nagybányai Horthy Miklósról és koráról**, a magyar királyi hadseregről és általában a magyar fegyveres erőkről. Ebben az évben ez május 17-én volt, s a North Fitzroy-i magyar református egyház Bocskai nagytermében tartottuk meg.

Dankó Ferenc, a Horthy Miklós Társaság Ausztráliai Tagozata elnöke üdvözölte a megjelenteket, különös tisztelettel Domaniczky Endre konzul urat és kedves feleségét Anikót. Tisztelettel kért mindenkit, hogy állva mondjuk el a Magyar Hiszekegyet, majd ezután maradjunk állva és egyperces néma főhajrással adózzunk hőseink, mártírjaink emlékének, s azoknak akik bárhol a világon szenvedtek és szenvednek ma is csak azért, mert magyarnak születtek. Ezek után ismertette a Horthy Miklós Társaság céljait:

- A történelem-hamisítások leleplezése
- Az igaz magyar történelem-ismeret helyreállítása
- v. nagybányai Horthy Miklós kormányzó jó hírvének megőrzése, továbbadása
- A Horthy-korszak kiváló eredményeinek ismertetése
- A Magyar Kir. Honvéd Hagyományőrző Egyesület és a Magyar Csendőr Bajtársi Egyesület támogatása

Majd **emlékezés** következett **v. Jány Gusztáv vezérezredestre**: 1947. november 26-án budapesten golyó által kivégezték v. Jány Gusztáv – katonai rendfokozatától minden jogalap nélkül megfosztott – vezérezredest, a m. kir. 2. Honvéd Hadsereg egykori parancsnokát, az ún. Népbíróság ítélete és Tildy Zoltán illegitim államfő kegyelmi kérvényt elutasító döntése alapján.

Maga Jány nem kért kegyelmet, azonban ügyvédje, dr. Jármy Zsigmond ezt megtette helyette és akarata ellenére.

Az 1945 utáni bolsevista rendszer mindig is hamis vádakkal illette a m. kir. hadsereget, annak minden tisztjét és katonáját lefasisztázva. Egész történelmünket meghamisító magyarellenes propaganda szerinti tanítás folyt az iskolákban és mindent elkövettek az igazság elferdítésére. A hamis propaganda Jányról is hazug adatokat sulykolt a közvéleménybe.

Jányt tették felelősé a Szovjetunió-ellenes magyar katonai fellépésért, s minden ebből következő veszteségért, tragédiáért. Azzal vádolták, hogy Jány 200.000 embert küldött a halálba a Don-kanyarban. Ezek a hazugságok mind a mai napig élnek. Ezek közül az ún. 'vádponatok' közül semmi nem igaz: pl. 1943 január 1-én 194.334 fő volt a 2. magyar hads. éllemezési létszáma. A szovjet áttörésben 41.972 fős veszteséget szenvedett a 2. magyar hads. elesettekben és eltűntekben. 26.000 honvéd esett szovjet fogságba az oroszok adatai szerint, 28.044 sebesültnek pedig sikerült hazajutnia. Áprilisban 100.818 katonát számolt az állítólagosan megsemmisült 2. magyar hads. saját éllemezési listája szerint.

Jány valóban megingott egyszer, amit el kell hogy ismerjünk, amikor is a szovjet áttörést követően, látva a katasztrófát, január 24-én kiadta 'a 2. magyar hads. elvesztette becsületét' kezdetű parancsát. Azonban később lehiggadva, még alá sem írta a parancsot, visszavonta azt.

A doni katasztrófa után visszavonult, a szovjet megszállás elől végül családjával Németországba távozott. Az amerikaiak felajánlották neki, hogy a Horthy-csoporttal menjen spanyol-portugál területre, de a következőt mondta: Ha egyetlenegy magyar, ártatlanul vádolt katonának könnyíti a sorsát azzal, hogy odahaza megtudják az igazságot a 2. hadsereggel kapcsolatban, akkor bármi történjék is vele, azt szívesen és örömmel vállalja. Ugyanis odakint megtudta a sajtóból, hogy hamis vádaktól hemzsegő perek folynak a beosztottjai ellen. Meg akarta védeni őket, egy jellemes katona heroikus önfeláldozása volt ez részéről, noha tudta, hogy őt is halálra ítélik majd. Annak ellenére, hogy sem zsidó szervezetek, sem a Szovjetunió nem követelte számunkérését és megbüntetését, mégis perbe fogták és kivégezték. Az ítélet kihirdetésekor a bíró kérdésére a jeles magyar katona népbírósági végszavai a következők voltak: "Nem kérek kegyelmet, mert azzal bűnösségemet ismerném el".

A Jány Gusztáv ellen meghozott 1947-es ítéletet a magyar köztársaság legfelsőbb bírósága 1993. október 4-én hatályon kívül helyezte, és bűncselekmény hiányában minden vád alól felmentette, és kimondatott: nem háborús bűnös, a terhére rótt bűncselekményeket nem követte el. Ez a tisztességes és jellemes magyar katona nyugállományú vezérezredesti rendfokozatát – amitől ugyancsak jogtalanul fosztották meg – azonban a mai napig nem kapta vissza! A mostani, magát nemzetinek nevező kormányra vár igazságot szolgáltatni Jány Gusztávnak és rangját minél előbb visszaadni.

Dankó Ferenc beszédének következő témája Budapest hős védőire való emlékezés volt. (...)

69 év után igazán illő lenne ezeket a hősokeket megtisztítani a fasiszta jelzőtől és méltóképpen egy szervezett állami megemlékezést tartani. (...)

Ebéd után a M. Kir. Csendőrségről esett szó: arról a csendőrségről, amelyről úgyszintén csak a hazugságok, rágalmozások halmazát hallhattuk 1945 után. A konok ellenzők elsődlegesen az 1944 március 19-i német megszállás után elrendelt deportálásokban való részvételre hivatkozva uszítanak a csendőrség ellen. A németek a 'piszkos munkát' valóban a csendőrséggel végeztették el, azonban a csendőreink soha nem követtek el túlkapasokat vagy durvaságokat. A parancsot végre kellett hajtani.

A csendőrség munkáját békeidőben és háborúban is jelszavukhoz méltóan: "híven, becsülettel, vitézül" végezték. A csendőrség évtizedeiben az összes elkövetett bűncselekmények felderítési mutatója folyamatosan 90% körül volt. (...) Jelmondatuk volt: Előttem a törvény, mert mögöttem is az van!

Dankó Ferenc ezekkel a szavakkal zárta a rendezvényt: „*Ezek után kérem, hogy köszönjük meg a Főméltóságú kormányzó urat Istennek és az Úristen legyen áldott mindazért a jóért, amit rajta keresztül adott a magyar nemzetnek.*”

Kérésemre Irsay György m. kir. huszárfőhadnagy (*Budapest, 1920) (jelenleg Miami, korábban Caracas, Venezuela) az alábbi visszaemlékezést küldte el 2014 áprilisában:

“Kedves Gergely!

Postára adtam egy cikket, amiben leírtam annak egy példáját, hogy hogyan számolta fel a kommunista párt a M. Kir. Honvédségtől örökölt tisztikart, elsősorban Farkas Mihály vezetésével. A Honvédség megszűnt, a Magyar Királyság eltűnt, 1945-ben egy más rendszer kezdett felépülni. Ezzel azok, akik a korábbi rendszert képviselték, feleslegesek és üldözendők lettek. Hogy mi történt azokkal, akik Magyarországon maradtak, jól tudod, akik eljöttünk, azok pedig még mindig olvassuk a Hadak Utját.

Tudni kell, hogy Lakatos Géza felesége, Lujza, anyám húga volt. 1956 után a Lakatos család Ausztráliába menekült és Lakatos Géza ott van eltemetve (*Adelaide-ben, az Athelstone-i temetőben; a szerk.*).

Barátsággal: György bátyád

Emlékezés Tombor Jenőre

Tombor Jenő az 1945-ös választások után került a miniszteri székbe. Én annyit tudtam róla, hogy 1919-ben vk. ezredes volt, a Tanácsköztársaság alatti viselkedését nem tudta megfelelően igazolni, s ezért a M. Kir. Honvédség nem vette át. A polgári életben helyezkedett el, s mellesleg mint katonai hírmagyarázó polgári lapokba írt. Lakatos Géza valahol együtt szolgált vele az I. Világháború alatt és tehetséges, jó katonának tartotta. Én kétszer kerültem vele kapcsolatba.

1945 novemberében már leigazoltak, de még nem hívtak be tényleges szolgálatra. Egy este felkeresett pesti lakásunkon Buttykay Béla huszárezredes, valamint Szepessy Schaurek Ottmár ezredes, a HM Lőügyi Osztály parancsnok segédtsíztje, és azt kérdezte tőlem: “Milyen viszonyban vagy Révay Kálmánnal és mi a véleményed róla?”

Ahogy emlékszem, a következőket válaszoltam: “1941 őszén Révay Kálmán az 1. Huszárezred 5. századánál volt arcvonal mögötti tiszt, míg én a 4. századnál. A nagy különbség ellenére (9 év) kellemes, baráti viszony volt köztünk. Révay kemény, jó katona hírében állt. Baráti beszélgetéseink alapján én spiritisztának tartottam. Azután, hogy 1942 tavaszán elhelyezték Kecskemétre, 1945 nyaráig nem találkoztunk. Abban az időben többször jártam a HM-ban, mert ott tájékozódtam néhány volt osztálytársamnál. Révay akkor jött vissza nyugatról, az ausztriai Mathauseni koncentrációs táborból. A parancsnoki szobából karonfogva jött Szepessy Schaurek ezredessel. Mikor meglátott, barátságosan rám mosolygott és kezét ráztunk, majd továbbment.

Ezek után Buttykay Béla így tájékoztatott: “Révay Magyarországra visszaérkezése után rövidesen belépett a kommunista pártba és a huszárokkal szakított. Mikor Tombor miniszter lett, Révayt nevezte ki szárnysegédének, s azóta Schaureket nem engedi a miniszter közelébe. Gondoltuk, hogy Téged kineveztetünk miniszteri segédtsíztnak, s Te majd egy kis diplomáciával eléred, hogy a miniszter fogadja Schaurek főosztályvezetőt.”

Beleegyeztem. Pár nap múlva Buttykay behívott a minisztériumba és a hátsó lépcsőn bevitt a miniszterhez. Tombor, aki megtartotta a cs. és kir. tiszt modort, nagyon kedves volt, érdeklődött Lakatos Géza után, majd megkérdezte, hogy vannak a sebeim, el tudom-e látni a szolgálatot. Végül megköszönte, hogy elvállaltam a segédtsízt kinevezést és utasította Buttykayt, hogy mutasson be Révay Kálmán parancsőr tisztnek.

Ekkor viszont már a főbejáraton át mentünk ki az előszobába, ami egyúttal a szárnysegéd irodája is volt. Révay az íróasztalánál dolgozott, s amikor kijöttünk a minisztertől, fel se nézett. Buttykay megállt az akkor alezredes Révay előtt: “Kálmán, ismered Irsay Gyurkát. A miniszter úr kinevezte segédtsíztjének.” Révay továbbra is a papírokba merülve: “Erről majd beszélünk. Most nagyon sok dolgom van, szervusz.”

Kifelé jövet az volt az érzésem, hogy már nem vagyok Tombor miniszter segédtsíztje. Révay, illetve a párt így döntött. Valóban, pár nap múlva Buttykay telefonált, hogy a Személyügyi Osztály nem járult hozzá a kinevezésemhez. De a Lőügyi Osztály már elintézte, hogy a Műszaki Hadosztály anyagi osztályára nevezzenek ki előadónak, 1946. január 1.-vel.

1946 januárjában a Kiskőrösről Pestre szállított Lakatos Géza a Ferenc téri lakásunkban szállt meg. Szüleim vidéken voltak, hűgommal akkor ketten laktunk ott. Egy reggel, mikor a hivatalba siettem, a lépcsőn

több civil jött fölfelé, akikről lerítt, hogy katonai nyomozók. Beérve a Daróczi úti laktanyába felhívtam a lakást. Az albérlőnk elmondta, hogy Lakatos elvitték. A legegyszerűbbnek az látszott, hogy a húgom, aki a Sándor utcában működő Közvéleménykutatóban dolgozott, kérjen egy kihallgatást Tombor minisztertől. Ha az Irsay nevet hallja, Tombor azonnal fogadni fogja. Úgy is történt.

Lakatos Géza aznap este már velünk vacsorázott. Tombor Jenőre utalva elmondta: "A Katonapolitikai Osztály a honvédelmi miniszter telefonhívására nem is válaszolt. Tombor autóba ült és a Nádor utcába hajtatott. Az ügyeletes tiszt fogadta. A nyilvántartásban Lakatos neve nem szerepelt, nem ismerik. Az ügyeletes tiszt azt ajánlotta miniszterének, hogy forduljon Péter Gáborhoz, az Államvédelmi Osztály (ÁVO) vezetőjéhez, az talán tud róla. Tombor dühbe gurult s elrendelte, hogy Pálffy Györgyöt, a Katpol parancsnokot azonnal teremtsék elő. Pálffy rövidesen jelentkezett, zsebéből egy noteszt vett elő, abban megtalálta Lakatos nevét és utána parancsot adott, hogy vezessék fel a pincéből. Késő délutánra szabadon engedték. De először persze tagadták, hogy bármit tudnának Lakatos Gézáról..."

Tombornak sok ilyen megaláztatása lehetett. 1946 tavaszán egy szívroham elvitte."

Tokay László (m. kir. páncélos hadnagy/nyá. pc. alezredes, a Chicagói MHBK főcsoportja egyik alapítója, későbbi USA főcsoportvezető): Búcsú a régi Ludovika Akadémiától

Amikor ez év áprilisában a volt Ludovika Akadémia felújított épületét átadták új rendeltetésének, gondolataink visszaszáltak a múltba! Ez a visszaemlékezés elsősorban érintette MHBK közösségünket, azokat a még élő bajtársainkat, kik hajdanán a Ludovikán és testvérintézeteiben kezdték el katonai hivatásukat, hogy tanulmányaikat befejezván mint hivatásos tisztok a M. Kir. Honvédségben szolgálják hazájukat.

Ezen túlmenően köztudomású, hogy a Ludovika már az elmúlt két század közepétől működött és teljesítette hivatását. Összességében több mint 10,000 hivatásos tiszt került ki az intézetből és ebből mintegy 1,145 halt hősi halált a II. Világháború befejezéséig, hűek maradván a Ludovika ősi jelmondatához: "A Hazáért Mindhalálig".

Mint a feltétlen kötelességteljesítés és a Hazához való hűséges szolgálat hordozóitól két évszázadon át, most búcsúzunk tőled, te régi épület. Évszázados falaidat mi már valószínűleg nem látjuk többé! Ugyanakkor szívünk melegevel és őszinte lelkesedéssel üdvözljük utódainkat és alkotásukat, kik hivatva vannak hűséggel és becsülettel szolgálni azt az eszmét, amit a hajdani Ludovika Akadémia szolgált hűséggel és becsülettel két évszázadon át: az örök Magyar Hazát.

---

v. Bősze József, nyá. alezredes küldte be az alábbi igen időszerű beszámolót, melyet enyhén rövidítve közlünk. Íródott Budapesten, 2014-ben.

Május utolsó vasárnapja, a Magyar Hősök Emlékünnep

Történelmünk lapjai bővelkednek dicső és gyászos eseményekben. A küzdelmek viharában hazafiak milliói áldozták életüket hazájukért, nemzetükért. A muhi csatavesztés, a mohácsi vereség, Nagymajtény, Világos, Doberdó, a Don-kanyar tragédiája, az 1956-os Forradalom és Szabadságharc csak jelentősebb állomásai a magyarság fájó, áldozatokban bővelkedő történetének. Nincs magyar család, mely ne gyászolná a harcokban elesett, vagy egyéb formában áldozatul esett hozzátartozóját.

Az idén emlékezünk az I. Világháború kitörésének 100. évfordulójára. A háború véráldozataira való emlékezés vezette elődeinket, amikor az 1917. évi VII. törvényben kimondták: "Nemzetünk hősi halottainak a kegyelet teljes tiszteletét megfelelő módon kifejezésre kell juttatni és az utókor számára meg kell örökíteni". Ennek hatására országszerte megkezdődött a hősök neveit megőrkítő emlékművek és emléktáblák felállítása. Ezt követően az I. Világháború áldozatainak emlékére az Országgyűlés 1924-ben, május utolsó hétvégéjét – Hősök Emlékünnepé néven – nemzeti ünnepé nyilvánította. A honvédelmi miniszter előterjesztésére elfogadott XIV. tc. megfogalmazta: "A magyar nemzet mélységes szeretettel, magasztaló elismeréssel és hálával emlékezik meg azokról a hős fiairól, akik az 1914-1918. évi világháború alatt a Hazáért vívott súlyos küzdelmekben, a magyar nemzetnek dicsőséget és hírnevet szerezve, életüket feláldozták. A nemzet soha nem múló hálája, elismerése jelöl, az élő és jövő nemzedékek örök okulására és halottainak dicsőségre minden

esztendő május hónapjának utolsó vasárnapját nemzeti ünneppé avatja. Ezt az ünnepnapot, mint a Hősök Emlékünnepét, a magyar nemzet mindenkor a hősök emlékének szenteli”.

E napon országsszerte megemlékezéseket rendeztek. A fővárosban 1929 májusától az Ezredéves téren – a mai Hősök terén – és Rákoskeresztúron a Hősök Temetőjében – itt több, mint húszezer magyar és más nemzetiségű katona hamvai porladtak – rendeztek ilyeneket. Az ünnepen megjelentek az állami vezetők, a politikai élet szereplői, a katonák és a lakosság széles tömegei. Május utolsó vasárnapja az egyik legszentebb, legbensőségesebb ünnepnapjává vált a gyermekeit elvesztő anyáknak, a férjeiket sirató özvegyeknek, édesapjukat felidéző árváknak, bajtársaikra emlékező katonatársaknak.

A névtelenül, jeltelen sírban nyugvó katonák százezreinek azonban sokáig nem volt közös, országos emlékműve. A közvélemény a sajtó tudósításaiból értesült a győzteseknél zajló emlékműállításokról, s ez is közrejátszott abban, hogy a Magyar Hadviseltek Országos Gazdasági Szövetsége indítványozta, a nemzet hálájának jeléül emeljenek nagyszabású emlékművet a névtelen katonának. Az 1924 márciusában kiírt pályázatot gróf Bánffy Miklós pályaműve nyerte meg. Az emlékmű 6,5 m hosszú, 3 m széles, 1,3 m magas kőtömb, a tér alá süllyesztve, az Andrássy út felőli oldalán a háború évszámai: 1914-1918”, hátsó lapján a honfoglaló vezérek felé “Az ezeréves határokért” felirat állt.

1929. május 26-án – a Hősök Emlékünnepén – hatalmas tömeg jelenlétében, katonai tiszteletadás mellett avatták fel az újjáépített Ezredéves Emlékművet, melyet az “őszirózsás forradalom” és a Tanácsköztársaság alatt megrongáltak, és az előtte elhelyezett egyszerű, dísztelen emlékkövet. A sírfedőlapot formáló kő

alatt nincsenek katonahamvak, ezért nem is nevezzük ismeretlen katona sírjának. Az eszmeiségét tükröző legtalálhatóbb kifejezés: Hősök Emlékköve. Az emlékmű kialakításában tudatosan törekedtek az egyszerűsége. Méltóságát az ismeretlenül elhantolt katonához illő dísztelen formálás, és a mögötte lévő, a magyar nemzet ezredéves múltját szimbolizáló szoboregyüttes alkotja. Az alkotók szándékát az Újság c. napilap vezércikkében így összegezte:

“A névtelen katona sírja az Ezredéves Emlékmű lábánál, mily hatalmas szimbóluma a magyar nemzet történetének. Ezer év óta mennyi vér, mennyi könny áztatta ezt a földet, melyet szentté avatott a nagynevű férfiak és a névtelen hősök hazaszeretete és önfeláldozása. Egekig tornyosuló diadalok és poklokig sújtó szenvedések az útjelzői a magyar nemzet honfenntartó küzdelmeinek... A millenáris emlékmű talapzatáról történelmi alakok pillantanak le a névtelen hősök sírjára. Mind valamennyi a túlvilág távlatából is ráismer azokra a névtelen milliókra, akik emléke odakapcsolódik az ő emlékükhöz, az ő nevükhöz. S a hatalmas gránittömb alól névtelen százezrek megdicsőült szelleme emelkedik a magasba, ezer esztendő hősiek áldozatkészségének bizonyításául.”

Az avatás napján a főváros utcái zászlódíszben úsztak, mindenhol hatalmas tömeg hullámozott. A nemzeti lobogóval borított emlékkőnél gróf Bethlen István miniszterelnök mondott avató beszédet, majd felharsant a kürt, meghajoltak a zászlók, és a díszruhás hajdúk leemelték a nemzeti lobogót. A városban megcsendültek a harangok, s hangjukba belevegyült a gellérthegy ágyú tómpa döreje. A Hősök Emlékkövére az első koszorút vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója helyezte el.

Az Ezredéves Emlékmű és a Hősök Emlékköve előtti tér pedig 1932. október 2.-a óta viseli a Hősök tere nevet, melyről másnap Liber Endre helyettes polgármester az alábbiakban tájékoztatta a főváros lakosságát:

“Tudomására adom Budapest Székesfőváros közönségének, hogy az Andrássy út végén, az Ezredéves Emlékmű és a Névtelen Hősök emlékköve előtt elterülő térség a tegnapi naptól a Hősök tere nevet kapta. Ez a névadás a világháború milliónyi hőstét hívja emlékezetünkbe, ez a téravatás a hősök tiszteletének teremt jelképes otthont az ország fővárosában. Mindenünkért küzdöttek és mindenüket feláldozták, megilleti őket, hogy minden magyar a le nem rótt hála néma tudatával tekintsen feléjük és minden polgár, aki a Hősök terére lép, csendes magábaszállással emlékezzék meg tartozásáról, legyen lélekben egészen az övék és a múltba nézve idézze fel tetteiket. Felkérek minden polgárt, minden magyart, hogy a Hősök terére érve, szenteljen egy megértéssel teli pillanatot a világháború magyar harcosainak, és a Névtelen Hősök Emlékköve előtt, mint a nemzeti kegyelet megszentelt helyén, a tiszteletadás külső jelével, kalaplevéve tegyen bizonyosságot a hősök életművének megbecsüléséről és vallja magát együvértartozónak azokkal, akik habozás és kétség nélkül állottak sorba a nemzet életéért, a nemzet jövőjéért!”

A II. világháború Budapesten is dúló harcai a Hősök terét és környékét sem kímélték. A rombolások helyreállítása során eltávolították a Hősök Emlékkövét, s a Hősök Emlékünnep is feledésbe merült. Az idő múlásával a hatalom gyakorlói nehezen, de tudomásul vették, hogy egy nemzet múltja nem semmisíthető meg teljesen. Így nem eredeti formában, de a régi helyére visszakerült a Hősök Emlékköve, melyet 1956. április 3-

án katonai tiszteletadás kíséretében avattak fel, és az állami protokolláris ceremónia helyszíne lett. Eszmei üzenete azonban érzelmi azonosulást kizáró formája, valamint rohanó világunk értékváltozása miatt jelentősen megkopott. Mai méltóságteljesebb megjelenését a milleniumi év során Szilágyi András tervei alapján nyerte el.

A hősookról történő emlékezés szabadságát a rendszerváltás hozta meg, kezdetben társadalmi szervezetek rendezésében. Újbóli törvénybe foglalására, e sorok írója 2000. május 29-én benyújtott állampolgári kezdeményezése alapján került sor, mikor is az Országgyűlés a 2001. évi LXIII. törvényben elrendelte “a magyar hősök emlékének megőrkítéséről és a Magyar Hősök Emlékünnepéről” **május utolsó vasárnapján állami szintű megemlékezések megtartását**, valamint a Milleniumi Emlékművet és a Hősök Emlékkövét **nemzeti emlékhellyé** nyilvánította. (...)

A törvény nagy erénye, hogy hosszú évtizedek után találkozott a magyarság többségének közgondolkodásával. Nem múlik a nemzet emlékezete, melyet ékesen bizonyít, hogy számos II. világháborús emlékmű került felállításra vagy felújításra. A megemlékezéseken résztvevők száma pedig bizonyítja, hogy több tízezer család soha nem tudja kiheverni szerettei elvesztését. Különösen igaz ez azok vonatkozásában, akik egy szál virágot sem tudnak elhelyezni hozzátartozójuk sírjára, mivel az valahol ismeretlen helyen alussza örök álmát.

Remélem, mindig lesznek olyan nemzedékek, melyek méltóképpen folytatják elődeik örökségét. Ehhez nagy feladat hárul a szülőkre és pedagógusokra. Nekik kell a felnövekvő gyermekek szívébe, lelkébe plántálni őseik tiszteletét, emlékét, a hősokra való emlékezést. Ezen a napon vigyék el őket az emlékművekhez és a sírkertekbe, és magyarázzák el nekik, hogy miért kerültek fel ezek a nevek az emléktáblákra. Biztosan találni fognak köztük ismerősen csengő neveket vagy éppen saját őseik nevét, akik életüket áldozták a hazáért, a nemzetért. Érettük és Ő értük. És ti gyerekek vigyetek egy szál virágot a hősi emlékművekre és gondolatok azokra, akik a legdrágábbat adták a hazáért, az életüket. Tiszteljétek a múltat! Mert aki a múltat nem tiszteli, a jövőt nem érdemli.

Tisztelt Olvasó! Egy ismeretlen szerző gondolataival zárom soraimat: “Nincs elég tölgy a magyar erdők rengetegeiben, hogy leveleikből koszorút fonhatnánk minden hős homlokára, akinek vitézsége és önfeláldozása soha el nem múló dicsőség fényével vonta be a magyar nemzet hírnevét.”

Az 2014-es országgyűlési választásokra

Szeretettel köszöntjük Magyarországot újraavasztott kormányát és annak vezetőjét, Orbán Viktor miniszterelnököt. A magyarság érdekében végzett munkájukhoz a Jóisten áldását, további sok sikert és jó egészséget kívánnak a lap munkatársai.

Kiegészítés a kicsindi (Felvidék) emlékmű felavatásához

Egy hazai, neve elhallgatását kérő, 91. évében járó volt m. kir. honvéd bajtársunk kért meg, hogy közöljük az alábbi hozzáfűzést január 18-i (lapunkban is említett) kicsindi emlékműavatás kapcsán, aminek örömmel eleget teszünk. Verseket általában nem tartalmaz a lap, de a lenti költemény szívhez szóló volta miatt kivételt teszünk.

“Egy veterán vagyok, akit unokája vitt el autóval a kicsindi avatásra. A Hadak Útján 543. számában jelent meg a tartalmas és meghatározó tudósítás a Szent László Hadosztály 2014. január 18-i kicsindi emlékművének avatásáról. Úgy gondolom, mint Horthy Miklós egykori katonája, hogy még egy személy megérdemelné, hogy utólag az 544. számban megemlítsék a nevét. **Lófő Rátfai Emese művész** azért utazott el a Felvidékre a Kormányzó Úr városából, Szegedről, hogy ő is elszavalhasson egy rövid, szívhez szóló költeményt. Nagyon szeretném öreg szeméimmel olvasni a Nemzeti Asszony nevét, talán két-három sor befér a Hadak Útján következő számába. Ezt mindenképpen szeretném kérni Szerkesztő Úrtól, talán nem nagy kérés. Aztán maga a vers is rólunk, veterán honvédekről szól, meg azokról a szeretteinkről, akiket otthon hagyunk, hogy védhessük a Hazát. Leírom a verset is (mert megvan nekem a verseskötet), nem hosszú, egy olyan fiatalember

írta, akit 1956-ban, nem sokkal a Forradalom leverése után agyonlőttek a pufajkások. Talán a vers is belefér a Hadak Útjába, de ha nem ebbe belenyugszom.

Bajtársi öleléssel: egy öreg veterán honvéd, aki fél lábbal már a Hadak Útjára lépett.”

Honvéd bajtársunk az újabb levélváltáskor néhány újabb sort írt magáról, melyeket az utókornak való tanulságul itt közlünk: *“A hadosztály páncélvadász század 2. századában szolgáltam, parancsnokom Falvay (talán Ferenc) zászlós úr volt, 1944 Karácsonyán estünk orosz fogságba Ipolyszalkától Kicsind közelében, amikor oda kellett volna visszavonulnunk. Az oroszországi Kameskovó lágeréből 1946. június 27-én úgy tudtam hazajönni, hogy mivel felvidéki gyerek vagyok a visszacsatolt részből, tótnak mondtam magam (azóta is szégyellem). Ezért is nem írtam meg Neked a nevemet, mert ma is a Felvidéken élek, szlovák állampolgár vagyok, s nem akarom, hogy Szlovákia batóságai felfigyeljenek rám.”*

Az élet sorsa

Úgy ment el ő is, hogy visszajön,
mert el kellett mennie,
mert hazáját meg kellett mentenie.

Boldog volt, mert védte hazáját,
De ezer tű járta szüntelen szívét,
mert otthon hagyta kedvesét.

Otthon hagyta kedvesét,
mert a háború borzalmas,
S borzalmi csak a kérges férfisívhöz szóllanak!

De a kéreg alatt lélek parázlott,
Sapkáján kedvese rózsája virágzott,

Szíve felett az ő képe vigyázott;
Ám szívében magyarsága felizzott.

Mikor a golyó érte,
már csak az eget nézte;
az eget, min Kárpát-gyűrű ragyogott..
ragyogott... sápadott..
Aztán üvegesedő szeme meredt csak
a letűnő Haza nyomába...

Kedvese megérezte;
Nézte a kék eget,
mitől számonkért egy életet,
S mikor a hősi hírt a Haza meghozta,
Gyenge lelke elszállt az égbe -
hol egy lélek már várt reá...

„Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékéért” Alapítvány (Veszprém, Mártírok útja 11, tel.: 70/256-53-24), a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet és a Történelmi Vitézi Rend megbízásából v. Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnöke küldött értesítést **v. Ságvári Pál ny. honv. alezredes, a Magyar Csendőr Bajtársi Egyesület elnöke** *A Magyar Királyi Csendőrség története Magyarországon (1881-1945) és az emigrációban* c. előadásáról, melyet 2014. április 4-én tartottak Veszprémben. Ahogy a meghívó írta, “Az előadással tisztelgünk a 133 évvel ezelőtt született kiváló őrtestület, a Magyar Királyi Csendőrség, mint a magyar rendvédelem egykor legfontosabb testülete és annak tagjai előtt, küzdünk a valótlanságok és

Magyar Királyi Csendőrség 1881-1945

Híven, Becsülettel, Vitézül

rágalmak áradatával.”.

Megemlékezés Szolnok 1944.június 2-i és későbbi bombázásairól

Ez év június 2.-a az 1944-es szolnoki első bombázás hetvenedik évfordulója.

Azon a napon az amerikai 15. Légi Hadsereg olaszországi bázisáról felszálló 600 nehézbombázó gép indult Magyarországra. Ebből a 49. Bombázó Szárny három ezrede (451., 461. és 484. Bomb Group[H]) támadta Szolnokot 130 B-24 Liberátor bombázóval és 35-40 kísérő vadászgéppel. Kb. 1400 amerikai repülőszemélyzet volt a levegőben. Céljuk a vasúti közlekedés megbénítása volt 2x1 km-es területen. Erről készítettek egy légi felvételt, én is rajta vagyok 16 évesen, de engem nem látni, mert a füstfelhő alatt középen voltam, nagyszüleim földszintes házának pincéjében, a vasútállomástól kb. 120 méterre.

A vasút környékére aznap 870 darab 250 kilógrammos bomba esett. A halottak száma 1272 volt, beleértve többszáz német katonát a fertőtlenítő táborokból. A vasút közelében majdnem 200 ház rombadőlt és 300 megrongálódott. Az itteni (Peoria, Illinois állam, USA) helyi ujság azt írta, hogy a bombázás a Vörös Hadsereg megsegítését szolgálta. Máskor bombázták a MÁV járműjavítót és a cukorgyárat is. Augusztus végén a katonai repülőtér és a szajoli vasúti híd volt a célpont. Az Angliából felszállt 8. Légi Hadsereg gépei is támadtak, elég pontatlanul. Az angolszászok összesen 13-szor, utoljára szeptember 19.-én bombázták Szolnokot, de ezzel nem lett vége a város szenvedéseinek.

Háromhetes szünet után október 8.-án kezdve a Szovjetunió bombázói támadták a magyar és német katonai célpontokat a városban 10 különböző napon. Sikeres földi előnyomulásukkal az oroszok elfoglalták Szolnokot november 4.-én. Ekkortól a német Luftwaffe bombázói pusztították a várost 4 vagy 5 esetben december 17.-ig, egyes források szerint 24.-ig.

9.a. A MÁV víztorony a vasútállomás déli oldaláról, a vasutas kolónia és a Lehel utca romjaival.

Váratlanul 1945. január elején egy magyar felségjelzésű gép szállt le Szolnokon. A pilóta-tiszt ezt önként tette, majd átadta a gépet az oroszoknak a még harcoló Budapestnek segítségül szánt anyaggal együtt (vajon mi lett ővele?).

Érdekes találkozások után meghívást kaptam egy beszámoló megtartására a három közül az egyik nehézbombázó, a 461. Bomb Group(H) veteránjainak, Louisville-be (Kentucky állam), 2004 őszén. Másfél óráig sikeresen tartott 16 vetített képpel és kérdés-felelettel 115 résztvevő, ebből 53 veterán előtt. Ők minden évben összejönnek, bár a létszámuk egyre csökken. Idén már több ezred veterán egyesülete a 15. Légi Hadsereg név alatt jön össze. A 416-osokkal még háromszor találkoztunk feleségemmel együtt. St. Louis, Missouri volt a következő, majd Washington, DC, ahol együtt meglátogattuk a magyar Steven Udvar-Házi híres óriási repülőmúzeumát is. Legutoljára 2012 őszén találkoztunk velük Indianapolisban. A szokásos kedvességgel és barátsággal fogadtak, sőt váratlanul újra felkértek egy beszámolóra. Nem volt nálam a régi anyag, így csak 10-15 perces "kiselőadást" tartottam.

A Hadak Útján 2006. január-februári számában a június 2.-i bombázásról és a március-áprilisi számában a bombázókkal való találkozásomról közölt részletes cikkeket. Az akkori tanulmányaim a három közül csupán csak az egyik, a 461. Bomb Group(H) június 2.-i tevékenységére és a hatvan évvel későbbi találkozásunkra alapult.

A hetvenedik évfordulón hajtsuk meg a tisztelet zászlaját a magyar civil, valamint magyar és német katonák emlékére, akik életüket áldozták a bolsevista-mentes Magyarorszáért!

Dr. Hudra László, Arany- és Gyémántdiplomás Jogász (ELTE), túlélő

Megjegyzés: Magó Károly zászlós, a Szolnoki Repülőmúzeum munkatársa és a Szolnoki Damjanich János Múzeum segítségét az adatgyűjtésben ezúton köszönöm.

Ludovika Fesztivál

Két meghívóval örvendeztette meg a Magyar Honvédség Ludovika Zászlóalja a még élő és elérhető egykori ludovikásokat.

A Nemzeti Közszerződési Egyetem, Józsefváros Önkormányzata és a Ludovika Zászlóalj 2014. május 17.-én szombaton tartotta meg az – ezúttal – V. Ludovika Fesztivált és benne az ismét hagyományossá vált – avatás előtti száznapi ünnepséget.

A „Nagyreken” - nekünk öregeknek már csak ez a név jut eszünkbe a campus mai gyakorlóteréről – a hármas-ötös oszlopokban felsorakozó évfolyamok és avatásra kerülő – készülők kürtjelre „vigyázzba” merevedésével, himnusszal és Makray Katalin Zászlóanya köszöntésével nyílt meg az ünnepség.

Dr. Benkő Tibor vezérezredes vezérkari főnök biztató, majd Molnár Zsolt ezredes zászlóaljparancsnok lelkesítő szavai hangzottak el, helyet adva számos emlékkard és tör adományozásának – utalva a hallgatók kiváló teljesítményekre – végül Kocsis Máté polgármester idézte veretes beszédében az ősi ludovikás jelszót: „a hazáért mindhalálig!”

Mi, a Ludovika Zászlóalj hívó szavára összegyűlt jó tucatnyi öreg, prof. dr. Kecskeméthy Klára ezredes asszony, a „Ludovika kávézó” létrehozója, a veterán ludovikások üdvöskéje vezetésével bejárhattuk a láthatóan nagy gonddal helyreállított, egykor Pollack Mihály alkotta épület gyönyörűen renovált részét, az egykori kápolnát, dísztermet, készülő múzeumi helyiséget és a megtartott „hősök folyosóját”. Az 1836-ban elkészült és a 2012 évi kormányhatározat alapján közel 5 milliárd Ft-os költséggel felújított központi épület fokozatosan került átadásra. Remélni lehet, hogy a Nemzeti Közszerződési Egyetem az épület múltjához méltó gazdája lehet.

A második meghívó a ludovika-estre szólt. Az díszteremben állófogadásra összegyűlt vendégeket és persze a „végzős” évfolyam tagjait Patyi András, az egyetem rektora köszöntötte, egyúttal bölcs tanácsokat adva a száz nap utáni nagy útra is.

Az est többi része a vigalomé volt. Vajha a fiatalok előtt álló száz nap után következő akár száz év is sok vidámsággal és persze sikerek, eredmények közepette telne el, egyben szegény Hazánk javára is...!

... egy 1944 augusztus 20-án m. kir.
páncélos hadnaggyá avatott egykori ludovikás:
dr. Martin Kornél

Ratkay Zoltán Imre: Hősök napi ünnepségek Mosonmagyaróváron

2014. május 25-én, vasárnap délelőtt Mosonban szentmisével kezdődött a Hősök napi megemlékezés. 11 órakor a Rozália kápolna előtt ünnepi beszédet mondott Lendvai István ny. százados. A Haller János Általános, Szakközép - és Szakiskola diákjai szavalatai után a koszorúzás és a Szózat elénklésével ért véget az ünnepség. Délután Magyaróváron a Hősi Halottak Kegyeleti kápolnájánál a Mofém Fúvószekerek Farkas Mihály karnagy vezényletével térzenével fogadta az ünnepségre érkezőket. Bevonulással 15 órakor kezdődött a kegyeleti ünnepség. A helyi HOHE tagok s az osztrák társszervezetek vonultak zászlóval. Hatos Dezső elnök köszöntője után Dr. Szabó József ny. alezredes, hadtörténész mondott megemlékezést a hősekről. "A politika mindig meghatározza, ki a hős és ki a mártír".

Majd Bodó Zoltán óvári plébános mondott imát a hősekért. A műsorban felléptek a Darnózseli Őszirozás énekkar, a Gazdász táncsoport, a Halászi Hagyományőrző Ének és Táncsoport is. Koszorúzás az I. és II. világháborús emlékhelyeken - Május utolsó vasárnapja a Hősök napja. Sajnos sokkal kevesebben voltak jelen, mint az elmúlt években. A városban is több program volt erre a napra tervezve. Mi a hagyományokhoz híven megemlékeztünk a hősekről, tiszteletet adtunk azoknak, akik az életüket adták a Hazáért. Hősök nélkül nincs tisztelet, tisztelet nélkül nincsenek Hősök!

Lg. Kenyeres Dénes nyá. alezredes: Hősök-napi megemlékezések Kecskeméten és környékén

Az előző években kialakított hagyományok szellemében a hős városban és a környező településeken mindenütt megemlékeztek a magyar hősek napjáról. Sőt több helyszínen zajlottak a kapcsolódó rendezvények.

2014. május 22-én 13 órakor a kecskeméti temetőben és az I. világháborús Mollinár emlékműnél egy időben volt megemlékezés, amelyeket a Honvéd Hagyományőrző Egyesület szervezett. Az ünnepségekbe bevonta az 56-os Bajtársi és Baráti Szövetséget, a Történelmi Vitézi Rend, a Magyar Nemzetőr Egyesület helyi szervezeteit és a kecskeméti oktatási intézmények diákjait is.

A Köztemetőben az 56-os parcellánál v. lovag Pap Tivadar nyá. alezredes, a református temetőben Dr. Boross Péter volt miniszterelnök, a Szentháromság temetőben lg. Szabó József nemzetőrtábornok, a Mollinár emlékműnél pedig lg. Kenyeres Dénes nyá. alezredes, a HOHE Kecskeméti Szervezet elnöke mondott beszédet. A felsorolt helyeken a Himnusz és a Szózat is elhangzott. A szónokok minden helyszínen kiemelték ünnepi beszédekben a magyar katonák elmúlt évezredben végrehajtott hőstetteit, bátorságát és áldozatkészségét, amelyet a haza védelme során nyújtottak. A jelenlévő diákok mindenütt rövid műsort adtak a hősek tiszteletére. Utána az iskolások egy-egy szál virágot, a különböző szervezetek képviselői pedig koszorút helyeztek el a hősi sírokra illetve az emlékművekre. A HOHE nevében a református temetőben Hegedűs Ferenc őrmester és dr. Jóna Iván t. hadnagy, a Mollinár emlékműnél pedig Kenyeres Dénes koszorúzott. Mindenütt Szózat zárta a rendezvényeket.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a fenti szervezetekkel 2014. május 25-én 11 órától együtt emlékezett meg a város főterén álló II. világháborús emlékműnél a magyar hősekről. A Himnusz elhangzását követően e sorok írója köszöntötte az ünnepség résztvevőit. Dobány Péter és Kiss Lúcia, a

Katona József Gimnázium tanulóinak szavalata ill. katonadala színesítette a megemlékezést. Majd Murár Zoltán alezredes mondott beszédet. Szép beszédében méltatta a magyar katonák hősiességét és bátorságát, amelyet a hon védelme során mutattak fel. Amióta a magyarság a Kárpát-medencében hazát alapított, nagyon sok véréldozatot kellett hoznia a haza védelme és megtartása érdekében. De megérte, hiszen több mint ezer esztendő óta szilárdan védtek katonáink a haza szent földjét. A jelenlévő szervezetek képviselői koszorút helyeztek el a hősi emlékműnél. A HOHE nevében nemes Hegedűs Ferenc páncélos őrmester, dr. Jósza Iván t. hadnagy és Kenyeres Dénes nyá. alezredes koszorúzott. A Szózat zárta a rendezvényt.

Az ünnepség után átvonultak a közelben lévő I. világháborús 38. cs. és kir. gyalogezred emlékművéhez. Rövid emlékezés után a jelenlévő szervezetek közösen koszorúztak, ezzel is tisztelegtek Kecskemét régi házi ezrede hősi halált halt katonáinak emlékezte előtt.

A Hősök napjához is kapcsolódóan, az I. világháború kitörésének centenáriuma alkalmából, a Kecskeméthez közeli Kisizsák területén rendezték meg a Nemzetközi Harcászati Military Fesztivált 2014. május 24-25-én. Ezer év hadtörténelmi eseményeit idézték fel a szereplők. A nézők - a hagyományörzők révén - lovas nomád csatákat, középkori lovagi tornát és huszár rohamokat láthattak, de gyalogos- és tüzér mozzanatok is zajlottak a Biczó csárdát övező pusztában. A különböző alakulatok látványos felvonulásokat hajtottak végre, korhű egyenruhákban és fegyverzettel megvívott ütközetek igazi látványosságot nyújtottak.

Az I. világháborúhoz és a Hősök napjához kötődött a 2014. május 24-én, szombaton a Kecskeméti Kulturális és Konferencia Központban bemutatott „El kell menni, nincs mit tenni...” c. emlékműsor is. A kerettörténet az 1917-18-as évek fordulóján, az olasz fronton harcoló magyar katonák mindennapjaiba enged betekintést. A lövészárkokban elhangzó beszélgetéseik során elhangzott otthoni emlékeik elevenedtek fel a színpadon. A színvonalas előadásban magyar néptánc és népzene legkiválóbb motívumai ötvöződtek a vers- és prózairodalom gyöngyszemeivel. Az előadáson jelen voltak a HOHE, a Vitézi Rend és a különböző hagyományörző egyesületek tagjai is.

Dr. Kocsis Sándor: Magyarországon újra loboghat a híres Tolnai M. Kir. 12. Honvéd Tábori Tüzérsztály csapatzászlója

A zászló pompás szertartással lett felavatva Tolnában 1942. március 25-én, majd a háború végén a zászlóstitst, v. mádi Kovács Dénes, m. kir. t. fhdgy., a zászlóánya és a Tolna megyei főispán unokaöccse – aki a Donnál súlyosan megsebesült és ahol egyébként és az addigra ezredre növelt alakulatnak négy ütegparancsnoka hősi halált halt – a törzspótüteg keretében menekítette Ausztriába, elrejtve a szövetségesektől, majd Amerikába való kivándorlásánál magával vitte az USA-ba. Halála után a zászlót kézzől-kézre adták tovább a túlélő tisztek, míg 1988-ban Terézhalmy Géza, m. kir. t. fhdgy.-hoz került Clevelandba. Ő Tolnában kezdte katonai pályafutását mint lovas tüzér, majd mint a 11. Tüzérezred egyik ütegparancsnoka, Budapesten orosz hadifogságba esett 1945. február 11-én. Géza bajtársunk, a Clevelandi MHBK főcsoport pénztárosa – valamint az ottani tüzérek szellemi vezére, számtalan Borbála és baráti összejövetel szervezője – hűségesen gondozta a csapatzászlót, amit aztán halála után a Terézhalmy család őrzött tovább.

2006 elején özv. Terézhalmy Gézáné Pekárdy Éva átadta a zászlót a Columbus, Ohio-i Dr. Kocsis Sándornak, egy volt m. kir. szds. újpesti születésű

fiának, aki mint hivatásos tábori tüzér százados szolgált az Egyesült Államok hadseregében – és úgy mint Géza negyedszázaddal előbb, szintén 15,5 cm-es vontatott tarack ütegparancsnok volt –, majd később a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kara hadtudományi doktori Iskolájának kinlakó részidejű doktorandusza. A Terézhalmy család jóváhagyásával Dr. Kocsis Sándor hazavitte a csapatzászlót, és a 2006-os Borbála ünnepély állománygyűlésén átadta a ZMNE Művelti Támogató Tanszék tüzér szakirány karának. A zászló erősen foszladozó állapotban volt és a restaurálásra szükséges pénzhiány miatt 2012-ig szakszerűen a Hadimúzeumban tárolták, mikor igénybe véve a Konicsák Győző úrtól örökölt hagyatékat, támogatási szerződés lett kötve, Izsák Dezső tábori tüzérhadnagy emlékére „A Jó Magyar Tüzérekért” Alapítvánnyal, amiben Dr. Kocsis Sándor biztosította a restaurálásra szükséges 3,000,000 forintot. Szakszerű restaurálása után a csapatzászlót a 2013-as Borbála egyesített ünnepi rendezvényen Tatán az Alapítvány átadta Dr. Szabó Tibor alezredesnek, a Nemzeti Közsolgálati Egyetem (amibe a ZMNE beleolvadt 2012. január 1-én)

Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar MTT tanszékvezetőjének, és a csapatzászló végre, 68 éves száműzetés után újra elfoglalta méltó helyét a tanszék tüzer erekei között.

Dr. Kocsis Sándor jogász, egy m. kir. százados fia, aki felnőtt korában Magyarországon szerzett doktorátust a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen. Jó 10 évig az USA hadseregének hivatásos tábori tüzértisztje. Századosként szerelt

le és elvégezte a jogot. 24 évet az Ohio Ipari Bizottságnál (Industrial Commission) bírószkodott 2006-ig, amikor nyugdíjba vonult. Egyidejűleg felvételt nyert a ZMNE hadtudományi képzésébe mint kintlakó részidejű doktorandusz. 2012-ben avatták doktorrá.

1994-2003 közt önkéntesen az Ohio Nemzeti Gárda tolmácsa volt a Béke-Partner Katonai Csereprogramnak a Honvédség és a Polgári Védelem Ohio-i látogatásain, majd 1998 és 2001-ben az Ohio Légi Nemzeti Gárdát kísérte kéthetes magyarországi bevetésükön. Az akkor szerzett barátai biztatására jelentkezett a ZMNE-re.

Fekete Dénes jelentette Miskolcra: Kopjafaavatás Perkupán

Husonyica Gábor - nyugalmazott MÁV főfelügyelő – szervezésével, irányításával és a helyi önkormányzat hathatós támogatásával nemes honvéd hagyományörző tevékenység folyik Perkupán (Borsod-Abaúj-Zemplén megye). Gábor itt született, rokonsága itt él, tehát innen a kötődés. Őt munkája, családja Kazincbarcikára szólította. A történelem nagy eseményeiben kivették részüket a község férfjai. Van tehát mit megőrizni és ápolni!

A munka 2011-ben kezdődött a Román Nagykövetség és a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum bevonásával, amikor a környéken a II. világháborúban elesett román katonák emlékműve újult meg.

2013-ban aztán három díszírhelyet alakítottak ki az 1848-49-es szabadságharcban harcolt perkupai honvédeknek. Így került egymás mellé – a különböző hadszíntereken harcoló – Vajányi Lajos, Mészáros András és Farkas Lajos.

Az idei március 15-i ünnepségen tetteiket megörökítő kopjafa került felavatásra a sírok mögött. Készítője Ulman István Várhosszúréti (Felvidék, Szlovákia) fafaragó mester.

Van még mit tenni. Ezt bizonyítja, hogy májusban, a Hősök Napján a HM támogatásával egy 1943-ban elesett magyar katona szépen rendbe hozott sírját avatják fel. De ez már egy újabb történet!

Fekete Dénesnek a www.miskolc.hu portálon megjelent beszámolója az ottani Katyni emléktábla avatásáról

2014. április 26-án avatták fel ünnepélyesen Miskolcon a Katyni emléktáblát. Az emlékhely kialakításának a gondolata már másfél éve megfogalmazódott, de a megvalósítás mostanra sikerült realizálni. Az ügyet Bárcziné Sowa Halina irányította, mozgatta a kezdetektől a megvalósításig. Szép munka volt! Lengyel részről Marek Sukiennik, a Limanowai Hagyományörző Egyesület vezetője – Limanowa város önkormányzattal együttműködve – ajánlotta fel ezt a lehetőséget Halinának, hogy a két város között az utóbbi években kialakult jó együttműködésnek ilyen területen is legyen nyoma. Marek szerezte meg az anyagi támogatást a mű elkészítéséhez, majd sikerült olyan alkotó művészt is kerítenie, aki elkészítette az emléktáblát. Mikor lengyel részről rendben volt minden, akkor lépett akcióba a Miskolci Lengyel Önkormányzat elnök asszonya, Halina.

A Minorita rendház befogadó nyilatkozata után megkapta a városi főépítész engedélyét is, majd sikerült megnyernie Miskolc város vezetésének a támogatását is. Ezek után már csak az időpont egyeztetése, illetve a rendezvény programjának a megbeszélése maradt hátra.

Az ünnepségre egy esős szombat délelőtt került sor. Még az égiek is könnyezték az a 20 ezer körüli – sajnos a pontos számuk már soha sem fog kiderülni – lengyel tiszt és civil áldozatot, akik 1940 tavaszán a Sztálini kommunista terror áldozataivá váltak. Pedig ha őket megkérdezi valaki, biztos azt válaszolták volna: élni akarunk, harcolni Anders tábornok hadtestében a németek ellen, vissza akarjuk szerezni hazánk függetlenségét és egy demokratikus államot akarunk felépíteni. Sajnos a dolgok nem így alakultak!

Az ünnepség 10 órakor a Minorita templomban szertartásával kezdődött, melyet Karol Kozłowski, a budapesti lengyel templom plébánosa celebrált. Ezt követően Bárcziné Sowa Halina idézte fel a megrázó korabeli eseményeket. A Minorita rendház falán lévő alkotást Dr. Kriza Ákos, Miskolc megyei jogú város polgármestere és Władysław Bieda, Limanova város első embere közösen leplezte le. Ez után a két város polgármestere, a Lengyel Nagykövetség, majd politikai pártok, illetve civil szervezetek sora helyezte el a kegyelet virágait a táblánál. A koszorúzásban a Bükkszentkereszti Hegyivadász Hagyományőrző Egyesület tagjai segítettek II. világháborús katonai egyenruhában. Az emléktáblát Robert First lengyel szobrászművész készítette.

Fotó: F. Kaderják Cs.

Az eseményről szintén beszámoló www.minap.hu azt is megjegyzi, hogy “a maréknyi katyni földet is őrző tábla a lengyelországi Limanowa város és a miskolci lengyelek adománya. (...) Limanowa neve nem ismeretlen városunkban. A város hősi temetőjében magyar katonák – köztük miskolci, 10-es honvédek – alusszák örök álmukat, akik egy I. világháborús csatában veszítették itt életüket, 1914. decemberében, az oroszok ellen harcolva. Miskolci honvéd hagyományőrök gyakorta felkeresik a sírokat, s elkísérte már őket a miskolci lengyelek delegációja is.”

---

vitéz Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet elnöke küldte be az alábbi meghívót egy májusban lezajlott eseményre:

„Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékéért” Alapítvány, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet és a Történelmi Vitézi Rend tisztelettel meghívja Önt **v. Kú Lajos**, a Prima Prémium díjjal elismert Aranycsapat Alapítvány kuratóriumának elnöke, Széchenyi-díjas, BEK döntős és olimpiai ezüstérmes labdarúgó, Fejér megye díszpolgára **„Nemzetegyesítés hittel, sporttal és kultúrával - Az Aranycsapat Alapítvány első évtizede”** című, előadással egybekötött veszprémi könyvbemutatójára, 2014. május 16-án, a Veszprém, Mártírok útja 11. szám alatti 1956-os emlékszobába.

Az alapítvány ötletgazdája és elnöke Kú Lajos, a Ferencváros olimpiai ezüstérmes labdarúgója. Irányításával szervezi az alapítvány a Kárpát-medencei Összmagyar Nemzeti Diák bajnokságot az anyaországi magyar és a határon túli – részben – magyar nyelvű iskolák diákjai részére. Az Aranycsapat Alapítvány szervezte meg Kocsis Sándornak, az Aranycsapat utolsó idegen földben nyugvó tagjának hazaszállítását és újratemetését is,

melyről a kiadvány szintén részletesen tudósít. A könyvhöz Grosics Gyula, az Aranycsapat legendás 86-szoros válogatott kapusa, az Aranycsapat Alapítvány egyik alapítója írt előszót. A 180 színes fényképpel illusztrált kiadvány megjelenésében is méltó az Aranycsapat nevéhez.

Méltatások:

-Kátay-Mössmer Antal (1922-2014)

Beküldte Jármay Tamás, a brazil MHBK vezetője, Sao Paolo

A Magyar Huszártisztek Világközsége (HTK) 13 éven keresztül brazil vezetője hosszú betegség után átadta lelkét Teremtőjének 2014. május 16-án.

A HTK környezetében mint brazil vezető eredményes segítséget biztosított a hadi özvegyeknek hosszú éveken keresztül a tagok hozzájárulásával.

Tényleges katonai szolgálatra 1940 december 2-án az önálló huszárszázadhoz vonult be. Tiszti iskolát Budapesten, a hadapródiskolát 1941-2-ig Szabadkán végezte. Lovasmérkőzések résztvevője és lovaspólo parancsnoka volt.

1942 végén tartalékos zászlóssá léptették elő, és 1944 végén a I/3 önálló huszárszázad szakaszparancsnoka a Bácskában.

A Duna-Tisza közén a szerb partizánok és a szovjet csapatok ellen teljesített frontszolgálatot. Kitüntetés kapott MER Lovagkeresztje hadiszalagon a kardokkal 1945 elején. 1944 november 1-én Soltvadkert környékén mindkét lábán aknaszilánk sebesülést szenvedett. 1945 áprilisban a 205. Vöröskeresztes hadikórházzal amerikai fogságba esett.

1948-ban Brazíliában telepedett le, ahol egy brazil mentelepre szerződtek. A civil életben elért eredmények bizonyítják, hogy a huszártisztek a legnagyobb nehézségek ellenére is megállják helyüket.

-v. Pataky József (1931-2014)

1931 november 13-án született Várfalván, unitárius lelkészi családban. Édesapját 1944-ben a Várfalvára bevonuló szovjet katonák meggyilkolták és felgyújtották a papi lakot. Nagyszülei nevelik fel, hogy ember váljék belőle. Katonai rangját nem ismerjük.

Józsa István tordai Unitárius lelkész temetésén elhagzott búcsúbeszédéből idézünk:

„Üveg és kerámia szakképesítést szerez és 42 évig a Tordai Üvegyár alkalmazottja. Munkatársai becsülték, felnéztek rá. 1954-ben megnősül, Czegezi Eszter óvónőt veszi feleségül. Házasságukat egymás megértése, megbecsülése, tisztelete jellemzi. Két leánygyermekük született. Tragikus körülmények között a 9 éves Marika lányuk elhunyt.

Fiatalkorában szeretett sportolni, több atlétikai bajnokságon vett részt ahol első és második helyezést ért el. Fafaragásával a templom számára művészi díszeket készített. Közéleti tevékenységéért Torda város díszpolgára címmel tüntették ki. 1995-ben a Tordai Központ Magyar Temetőben a „málenkij robotra” 204 elhurcolt és haza nem tért civil áldozat emlékére kopjafás emlékoszlopot állított. Kezdeményezésére megalakították a Tordai Honvéd Hagyományőrző Bizottságot, melynek haláláig elnöke volt. Céljuk a Tordai Honvédtemető sírkertté alakítása, gondozása, ismeretlen honvédsírok felkutatása és nyilvántartásba vétele, új emlékhelyek létrehozása. 15 év leforgása alatt 62 helyen illetve helységben sikerült 2.627 hősi halott, hadifogoly eltemetési helyét feltárni, név szerint azonosítani. 42 emlékjelet kopjafás emlékoszlopot, sírkövet, sírkertet, turulmadaras emlékoszlopot állítani.

A magyarságtudat ápolásáért a nemzethűséghez való szolgálatért 2004-ben a Történelmi Vitézi Rend tagjává avatják, 2006-ban székkapitánynak nevezik ki. Számos magas kitüntetésben részesült: 2008-ban a honvédelmi minisztertől munkája elismeréseként, 2010-ben Csíkszeredán, 2012-ben a Magyar Érdemkereszttel jutalmazták.

Felismerte és átélte azt a felelőséget, amely a szűkebb magyar haza, a szülőföld, a szabadság és a nemzeti méltóság nevében kell megnyilvánuljon. Átérezte éppen úgy mint a honvédő katonák, hogy a haza a szülőföld védelme reá is bízott. v. Pataky József azzal a hűséggel és bátorsággal állja ma is” Tordánál a csatát”, amivel a honvédő elődei. A „Hazáért mindhalálig” jelmondat létprogrammá, létparancssá vált számára, amely a naponkénti helytállásban, példamutatásban nyilvánult meg.

Élete példája mindég velünk lesz. Pihenése legyen csendes, emléke áldott!

-Komiszár Dénes: v. Szmolnik Károly (1933- 2014)

Elment közülünk egy halk szavú, békeszerető polgártársunk, v. Szmolnik Károly tartalékos repülő főhadnagy. Nyíregyházán született 1933-ban. Családjából hozta magával a tisztességet, a becsületet, a hazaszeretetet. Megrázó gyermekkori élménye volt a második világháború, és Nyíregyháza 1944 szeptember 6-i bombázása, amelyet túlél.

Szabadságharcos Világszövetségnek.

Ő volt, aki nyugdíjas éveiben elképzelője és megvalósítója volt egy „Repülő Hősi Emlékműnek”. Fáradságot

nem ismerve, minden akadályt leküzdve megvalósította sógorával, v. Magera Andrással azt a csodálatos emlékművet, amit a nyíregyházi Északi Temetőben állítottak föl.

Áldozatos munkájáért az I. Osztályú Kitüntető Címben részesítette a honvédelmi miniszter. Szívügyének tekintette a szabolcsi pilóták felkutatását, történetük megírását. Közvetlen, humánus egyénisége sokakban nagy tiszteletet és megbecsülést váltott ki. Rendkívüli akarateréről tett bizonyosságot: a halála előtti hetekben is arról beszélt a kórházban, hogy mennyi tennivalója van még, ha felépül. Küzdött amíg csak tudott. Március 10-én, amikor utolsó útjára kísértük, egy repülőgép tiszteletköröket írt a levegőben sírja és a repülő emlék fölé. Legyen áldott és békés találkozása, a hazáért meghalt bajtársaival.

Naponta lesz zászlófelvonás és díszőrség a Parlamentnél

[MHO](#), 2014. március 16.

Vasárnaptól zászlófelvonás és díszőrség lesz minden nap a Parlament előtt, a feladatot a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Nemzeti Honvéd Díszegysége látja el - közölte a Honvédelmi Minisztérium közleményben az MTI-vel.

A tájékoztatás szerint a nemzeti lobogó felvonása minden reggel 8.30 órakor kezdődik, amelyben a Díszegységhez tartozó Honvéd Koronaőrség és Honvéd Palotaőrség állományából kilenc zászlófelvonó és díszőr, valamint egy kisdobos vesz részt. A lobogót 17.30 órakor (nyári időszámítás szerint 18.30 órakor) vonják le. Napközben 9 órától 17 óráig (nyári időszámítás szerint 18 óráig) a Díszegységhez tartozó Honvéd Díszzászlóalj óránkénti őrségváltással katonai díszőrséget ad a téren.

A 32. Nemzeti Honvéd Díszegység alegységei új megbízásuk mellett továbbra is ellátják a Köztársasági Elnöki Hivatal protokolláris jellegű őrzését, az állami rendezvényekhez kötődő protokolláris díszelgési feladatokat, valamint a Szent Korona protokolláris és biztonsági őrzését.

HALÁLOZÁS

-v. Kőrössy Zoltán, a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség központi vezetője (Maryland állam, USA) szokás szerint elküldte negyedévenkénti Körlevelüket, melyet köszönünk. Ebben azt is jelenti, hogy **Békeffy Béla csendőr főhadnagy** Budapesten elhunyt. Részvettünk a gyászoló családnak.

-Borbás Károly főszerkesztő emeritus (Toronto) jelentette az alábbi halálhírt: **-Darvasy László** életének 82. évében Torontóban elhunyt. Tevékenyen hozzájárult a Magyar Kultúrközpontban elhelyezett **Magyar Királyi Fegyveres Erők Múzeumának** föllállításában és szolgálatában. Az MHBK tagja és támogatója volt.

-v. **Pataky József, Torda-Aranyos székkapitánya** életének 83. évében Kolozsváron, Erdélyben elhunyt. *(Méltatás a 21. oldalon.)*

-v. **Szmolnik Károly tartalékos repülő főhadnagy** életének 81. évében Nyíregyházán elhunyt. *(Méltatás a 22. oldalon.)*

-Jármy Tamás, a brazil MHBK vezetője küldte az alábbi beszámolót: “Kedves Gergő, sajnálattal közlöm, hogy még egy magyar katonatiszt hagyott el bennünket május 16-ikán **91 éves korában, Kátay-Mössmer Antal**. Antal bátyám kedves családi barátunk volt. Édesapám szintén **a huszárok fegyvernemébe tartozott**, ezért én is fel lettem véve a HTK tagjai közé és ennek az egyesületnek az évi lapjában én is szerepeltem édesapám halála után. Ennenk a lapnak az utolsó száma 2007-ben jelent meg, a 45.sz. körlevél volt, ami 45 évet jelent. Ez az utolsó szám beszámoló ezekről az évekről, v. Mezey Ervin elnök és a HTK vezetőségéről, ahol még Antal bátyám is szerepel, mint Brazília vezetője. Bajtársi üdvözlettel, Jármy Tamás” *(A részletesebb megemlékezést l. a 21. oldalon.)*

-Kakucsy György továbbította az alábbi halálhír-közlést: “Tisztelt Főszerkesztő Úr! A HOHE jelenti, Sujánszky Jenő párizsi információja alapján, hogy egykori kőszegi katonaiskolás évfolyamtársaink, **Szmodis Loránt** budapesti és **Vörös Vidor** egri lakosok 85 éves korukban örökre eltávoztak közülünk. **Mindketten később a M. Kir. Görgey Artúr Honvéd Műszaki Hadapródiskola növendékei voltak** és aktív tagjaiként működtek a Görgey Bajtársi Körnek. Bajtársi üdvözlét, Bójthe Tamás HOHE vezető”

-Simonyi László központi vezető (Chicago) jelentette, hogy **Mariáházy Andrea, Máriaházy Pál, MHBK Központi Pénztáros neje**, rövid, súlyos betegség után 2014. május 1.-én éjszaka visszaadta lelkét a Magyarok Istenének. A chicágói főcsoport gyászolja Őt családjával együtt, s emlékét örökre megőrzi.

-A budapesti HOHE 2014. áprilisi *Tájékoztatójában*, melyet most is köszönettel vettünk, az alábbi magyarországi bajtársak halálhírét olvastuk: **Arató Béla, Doszpod József, Dr. Jeszenszky László, Nagy Elemér, Szmodis Lóránt (l. fent) és Vitárus Mihály**.

-Olchváry László, az MHBK buffalói tagja, akinek édesapja 1925-ben végzett a Ludovikán, jelentette Buffalóból (New York állam), hogy felesége másodunokatestvérének férje, **Dr. Ravasz János nyugalmazott főállatorvos, nyugállományú repülő főhadnagy** életének 92. évében 2014. május 11-én Debrecenben elhunyt.

-Tokay László (Chicago) közölte az alábbiakat: **-Arató Béla 1944 novemberben avatott páncélos hadnagy** Pécsen márciusban elhalálozott. **-Gáldy Erwin m. kir. páncélos hadnagy** hosszú betegség után Németországban elhalálozott. Élt 89 évet.

-Siposné Prof. Dr. Kecskeméthy Klára küldte el a Műszaki Katonai Közlönynek azt az oldalát (2014/1. sz.), melyen megemlékezik a 2013. december 20-án 96 éves korában elhunyt **Damó Elemér nyá. honvéd ezredesről**.

RÖVID HÍREK, LEVELEK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-A főszerkesztő májusban európai útja során találkozott **v. Lg. Érczhegyi Istvánnal, az ausztriai MHBK vezetőjével**, a Történelmi Vitézi Rend Ausztriai Törzskapitányával és Európai Törzsszéktartójával, a Szt. László Társaság és Rend tagjával. István megmutatta az MHBK-könyvelést, és beszélt az MHBK ausztriai történetéről is, másnap pedig elkalauzolt a bécsi Szt. István Otthonba, a magyar katolikus lelkészség helyiségeibe. Köszönet neki és feleségének a kedves fogadtatásért!

-Ugyancsak látogatást tettem Budapesten az egykori M. Kir. Hadiakadémián, a jelenlegi Zrínyi Laktanyában a Nemzeti Közszerológiai Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karán (Hungária krt. 9-11), ahol **Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke, Siposné Prof. Dr. Kecskeméthy Klára ezredes (Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem), és Dajka Henriett tanácsos, a MH Ludovika Zászlóalj Protokoll és Rendezvényszervező részlege vezetője** fogadtak, majd együtt megtekintettük a felújított Ludovikát. Erről következő számunkban számolok be.

-**Borbás Károly főszerkesztő emeritus köszönetnyilvánítása: “Dr. Hudra László, a Hadak Útján hűséges olvasója ötszáz dolláros adományát hálás szívvel köszönjük. Adományával segítséget nyújt a rászoruló bajtársak postaköltségéhez.”**

-**v. Detre Gyula, szkv. m. kir. főhadnagy**, a Vitézi Rend tb. kanadai törzskapitánya (Montreal) küldött be anyagot a Szentkorona 1945-ös menekítéséről, melynek közvetetten ő is részese volt. Köszönjük szépen.

-Egy a nevét **M. Cs. kezdőbetűkkel jelző kedves olvasónk** hívta fel figyelmünket az Ausztráliában élő és ott a hagyományápolásban szívvel-lélekkel résztvevő **Mechtler családra**, a Történelmi Vitézi Rend tagjaira, valamint **v. I. Uhrweiss Benedekre**. A bemutatáshoz csatolt megható történetet lehetőségeink szerint a jövőben közöljük. Köszönet az anyag beküldéséért!

-**v. Sóti Géza**, a Vitézi Rend kanadai törzsszéke törzskapitánya (Calgary) küldte be írását szerkesztőségünknek, melynek címe “Első világháborús magyar katonák **posztumusz** vitézzé avatása a család részvételével”. Érdeklődéssel és örömmel olvastuk, hiszen a hősi halottak neve és tisztelete a közvetlen családi kereteken kívül is fenn kell maradjon. A cikk megemlékezik a nagyapa v. Sóti Ferencről (1868-1948), az apa v. Sóti Józsefről (1897-1983), és a szerző nagybátyjáról, a Doberdónál elesett v. Sóti Jánosról is. A cikk fényképeket is tartalmaz a Vitézi Rend történetéről, Horthy kormányzó úrról, valamint az szerző megható, édesapjához szóló versét.

-Köszönjük **v. Ságvári Pál alezredesnek**, a Budapesten bejegyzett **Magyar Csendőri Bajtársi Egyesület** elnökének a *Magyar Csendőr* híradó legújabb számait, melyek a szervezet tevékenységéről nyújtanak részletes képet.

-**A Vitézi Rend Magyarországi Törzsszéke**, melynek jelenlegi központja az Országos Törzskapitány lakhelye folytán Alcsútdobozon van, ismét volt kedves elküldeni szerkesztőségünknek a *Vitézek Hírmondója* legújabb, 2014/1. számát, melyet köszönünk szépen.

-**A megújult Ludovikával** kapcsolatos, hogy **Siposné Prof. dr. Kecskeméthy Klára ezredes a Nemzeti Közszerológiai Egyetemről (Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar)** is küldött anyagot, a Ludovika épületről szóló bemutatót, melyet köszönünk szépen. Többek között az alábbi linket és üzenetet is tőle kaptam:

Már turisztikai szempontból is népszerűsítik a Ludovika épületét:

<http://welovebudapest.com/budapest.nevezetessegi/egyetemvaros.epuloben.a.megujulo.ludovika.campus>

-**Dajka Henriett tanácsos, a MH Ludovika Zászlóalj Protokoll és Rendezvényszervező részlege vezetője** írja: “Csatolva megküldöm az **V. Ludovika Fesztivál** meghívóját, plakátját. Nagy öröm számunkra, hogy a Ludovika Kávézó bajtársi közössége, mely oly sok számunkra fontos szépkorú bajtársat üdvözöl soraiban, szintén tevőlegesen vesz részt a Fesztiválon és azon belül is a Száznapos ünnepségen. A végzős, badnagyavatás előtt 100 nappal álló honvédtisztjelöltek számára nem is lehetne nagyobb elismerés, mint az ő jelenlétük.” Köszönjük a beszámolót! Az eseményre a Ludovika gyönyörűen felújított épülete előtti Orczy Parkban május 17-18-án került sor.

-**Mányoki-Németh Károly (Toronto), 56-os szabadságharcos**, elküldte szerkesztőségünknek *Számadás* című színvonalas összeállítása legújabb számát, melyben a Szabadságharcról szóló és a Forradalom szellemében írott cikkek, beszámolók, elemzések találhatók. Köszönjük szépen.

-**Schaffer Frigyes szerkesztő** ismét volt szíves elküldeni **Perth-ből** (Nyugat-Ausztrália) a **Perthi Magyar Hírek** legújabb számait, melyeket köszönünk.